

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta

Ústav pomocných věd historických a archivnictví

Bakalářská diplomová práce

2012

Lenka Koudelková

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta
Ústav pomocných věd historických a archivnictví

Pomocné vědy historické

Pečeti moravských Šternberků

Bakalářská diplomová práce

LENKA KOUDELKOVÁ

Vedoucí práce: PhDr. Karel Maráz Ph.D.

BRNO 2012

Tuto práci bych chtěla věnovat památce mého tatínka.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedenou literaturu. Současně dávám svolení k tomu, aby tato bakalářská diplomová práce byla umístěna v knihovně Ústavu pomocných věd historických a archivnictví a byla používána ke studijním účelům.

V Brně dne 29. listopadu 2012

Lenka Koudelková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce panu PhDr. Karlu Marázovi, Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky. Dále pak pracovníkům hradu moravský Šternberk za jejich pomoc a vstřícný přístup. Také bych chtěla poděkovat pracovníkům MZA v Brně a pracovníkům SOkA Olomouc, samozřejmě i pracovníkům SOA v Třeboni, pracovníkům NA v Praze a v SOA Jindřichův Hradec. Velmi si jejich pomoci vážím. V neposlední řadě také své rodině a přátelům, kteří mě podporovali a pomohli kdykoli jsem je potřebovala.

Obsah

1. Úvod - metody zpracování a cíl práce	7
1.1 Úvod	7
1.2 Metody zpracování	7
1.3 Cíl práce	9
2. Literatura a prameny – analýza	10
3. Historie rodu, rozdělení na českou a moravskou větev	13
4. Pečeti, stručná historie a rozdělení	19
4.1 Šlechtická pečeť	21
4.2 Církevní pečeť	21
5. Pečeti	22
5.1 Způsob popisu pečeti	22
5.2 Popisy pečeti	22
5.2.1 Státní okresní archiv Olomouc	23
5.2.2 Moravský zemský archiv Brno	29
5.2.3 Státní oblastní archiv Třeboň	78
5.2.4 Národní archiv Praha	127
5.2.5 Státní oblastní archiv Jindřichův Hradec	141
6. Závěr	147
7. Seznam zkratk	149
8. Použité prameny a literatura	151

1. Úvod - metody zpracování a cíl práce

1.1 Úvod

Tématem předložené bakalářské práce jsou pečeti jednotlivých členů šternberského rodu žijícího na Moravě. Časové zařazení zkoumaných pečetí je do roku 1419. Dané časové vymezení jsem vybrala právě z toho důvodu, že koncem 14. století zanikají téměř všechny moravské větve (světlovko – zlínská roku 1392, zábřežská a hoštejnská roku 1392, šternberská roku 1397), kromě větve veselské, která vymírá Albertem ml. ze Šternberka a na Lukově roku 1497, a větve lukovsko – holešovské, jejíž linii datujeme až do roku 1574.

Ve své práci zpracovávám především pečetě, vztahující se k moravským větvím tohoto rodu, kterými jsou větve šternberská, zábřežská a hoštejnská, zlínská a světlovská, lukovská a holešovská.

Při zpracování bakalářské práce jsem se nejprve zaměřila na historii Šternberků, na kterou nahlížím jako na kompletní celek bez rozlišení, zda se jedná pouze o českou či moravskou větev. Nejprve jsem vyhledávala informace, které se týkají prvních historicky doložených záznamů o tomto rodu, a v dalším zkoumání jsem se pokusila popsat pokud možno nejsrozumitelněji rozdělení na českou a moravskou větev a větve rodu z nich vzešlých.

Úvod obsahuje metody zpracování a cíl mé práce. Ve druhé kapitole jsem se rozhodla pro krátkou analýzu použitých pramenů a literatury.

Třetí kapitola pojednává o historii a počátcích šternberského rodu. Ve čtvrté kapitole stručně popisuji funkci pečeti, materiál, tvary a typy pečetí, rozdělení...

V páté kapitole se dostáváme k vlastnímu popisu pečetí. Popisy jsou rozděleny dle archivů, ze kterých listiny a pečeti pocházejí, a jsou řazeny chronologicky.

Následuje závěr, poté seznam použitých zkratek a soupis pramenů a literatury.

1.2 Metody zpracování

Nejprve jsem se zaměřila na historii tohoto rodu pomocí archivních pramenů, edicí a literatury. Následně jsem se snažila ve stručnosti vysvětlit funkci pečeti, materiál, typy a tvary pečetí, pečetní obraz, pečetní opis, jazyk a písmo legendy, nebo způsob připevnění pečeti

k listině. Všechny tyto náležitosti se vyskytují ve vlastním popisu pečeti, a proto se domnívám, že je nutné je alespoň ve stručnosti zmínit.

Dále jsem se ve své práci zaměřila na vyhledání pečeti v příslušných archivech, následuje částečný rozbor listiny (vydavatel, datum a místo vydání listiny, obsah listiny, svědci) a pečetě (změření rozměrů, určení barvy, materiálu, popis pečetního obrazu, opis legendy, určení typu písma) a následné pořízení fotografické dokumentace. V několika případech, kdy jsem nemohla pečeť zpracovat přímo, jelikož mi nemohla být listina předložena, bylo pro popis pečeti nutné použití edičního pramenu, katalogu nebo literatury. Jejich výpis naleznete v kapitole 2. *Kritika literatury a pramenů*.

Popisy pečeti obsahují tyto informace:

1. Označení majitele pečeti – celé jméno včetně predikátů, stav, titul a úřad, ve kterém se pečetitel nacházel, zda pečeť jako vydavatel, svědek nebo rukojmí a pořadí pečeti na listině
2. Časový a místní údaj – datum a místo vydání listiny
3. Vnější popis pečeti – velikost, tvar, materiál a barva, způsob připevnění k listině, zda je pečeť volně nebo ve voskové misce
4. Vnitřní popis pečeti – typ pečeti a pečetního obrazu, jazyk a typ písma, opis legendy a popis pečetního obrazu
5. Archivní fond výskytu pečeti – archiv, fond a sbírka, signatura a inventární číslo
6. Listina – stručný obsah dokumentu (regest)
7. Poznámka – slouží k uvedení drobných připomínek, jako např. zda přebírám regest nebo popis z jiného zdroje

Znaky vyskytující se v opisu pečeti:

- [] vyjadřuje chybějící znak (písmeno) popř. slovo z důvodu poškození pečeti, které doplním
- . bod odděluje slova
- * hvězdička odděluje slova
- + křížek
- / lomítko odděluje slova
- ∞ znak odděluje slova

Pokud se v opisu nacházel jiný znak, či anomálie, je to uvedeno v poznámce.

Fotografické přílohy jsem zařadila přímo do textu pod popisy pečeti, a to z důvodu lepší přehlednosti.

Pro oblast zpracování jsem vybrala archivy: *Moravský zemský archiv v Brně* (fondy A1 Stavovské listiny a G 125 Sbírka typářů, razítek, odlitků a ústřížků s pečetěmi). Fond A1 zároveň obsahuje i značné množství lanfrídů. Dále *Státní okresní archiv v Olomouci* (fond Archiv města Šternberka). Po konzultaci s vedoucím této práce mi bylo doporučeno zařadit i materiál ze *Státního oblastního archivu Třeboň* (fondy Cizí rody a Cizí statky), pečeti z listin v *Národním archivu České republiky* (fondy Maltézští rytíři a Archiv České koruny) a pečeti ze dvou listin ze *Státního oblastního archivu v Jindřichově Hradci* (Rodinný archiv pánů z Hradce).

Ve Státním oblastním archivu v Třeboni se nacházejí fondy Cizí rody I. a Cizí rody II. V práci jsem zpracovala pečeti pouze z fondu Cizí rody I., jelikož jsem po důkladném prostudování majitelů pečeti z fondu Cizí rody II., zjistila, že v období, které jsem pro svoji práci vymezila, se jména majitelů i pečeti neustále opakují a jsou tedy v práci již zohledněny. Proto jsem je do práce znovu nezařadila.

1.3 Cíl práce

Cílem mé práce je zachytit historii rodu Šternberků, se zaměřením na moravskou větev a následné zpracování sfragistického materiálu této části rodu. Avšak hlavní cíl práce spatřuji ve sfragistickém rozboru pečeti.

Vzhledem k obsáhlosti a velkému množství sfragistického materiálů jsem se rozhodla zpracovat listiny a pečeti jen do počátku husitských válek, tedy do roku 1419. Dalším důvodem je, že koncem 14. století vymírají všechny moravské větve, kromě větve lukovské a holešovské, ta vymírá v roce 1574.

2. Kritika literatury a pramenů

Pro analýzu literatury a pramenů jsem vybrala jen práce, které byly pro moji bakalářskou práci nepostradatelné. Zbývající literatura se nachází na konci práce v soupisu použitých pramenů a literatury. Prameny a literatura jsou seřazeny podle okruhů, kterými se zabývají. Ty jsem vyměřila podle kapitol, tak jak se nacházejí v této bakalářské práci, tedy nejprve literatura k historii, poté edice pramenů, které jsem využila jak při zpracování historie, tak při popisu pečeti. Z tohoto důvodu jsem je nezařadila na začátek. Následují archivní prameny (archiv, fond a inv. čísla listin), literatura a internetové zdroje, vztahující se k sfragistice a popisům pečeti.

Historie Šternberků je součástí mnoha prací, které se zaměřují na šlechtické rody nebo na heraldiku. Jako kompletní celek ji zpracoval už František Palacký¹ v práci *Dějiny rodu Sternbergů* (s dodatečnými poznámkami Zdeňka Sternberga). Palacký do své práce zařadil i oslavnou „*Píseň o Jaroslavovi*“, která je vymyšlenou legendou, poprvé se objevující v kronice Václava Hájka z Libočan. Jsou zde ovšem zaměněna historická fakta. Tato píseň oslavuje vítězství Jaroslava ze Šternberka nad Tatary, který se u Olomouce roku 1241 hrdinně postavil divokému kmenu Tatarů a zvítězil. Ve skutečnosti se jednalo nikoli o Jaroslava, nýbrž o Zdeslava ze Šternberka, který roku 1253 bránil Olomouc před vpádem vojska uherského krále Bély IV. Důvodem bylo babenberské dědictví, které si nárokoval kralevic Přemysl Otakar po sňatku s dědičkou Markétou Babenberskou. Dědictví, které zahrnovalo především strategicky důležitá území, si také nárokoval i uherský král Béla IV. Spor mezi těmito králi se přenesl i na Moravu a vojska uherských Kumánů, spojenců krále Bély IV., pronikla až na území Olomouce. Obranu svěřil Přemysl Otakar II. právě Zdeslavovi ze Šternberka, kterému se podařilo Kumány donutit k ústupu.

I přes skutečnost, že se v Palackého díle nacházejí chyby, byla pro zpracování historie rodu velmi důležitým zdrojem informací, k čemuž dopomohly i připojené poznámky Zdeňka Sternberga, v nichž některé nepřesné informace vysvětlil.

¹ PALACKÝ, František - ŠTERNBERK, Zdeněk. *Dějiny rodu Sternbergů*. = *Geschichte der Familie Sternberg*. Moravský Beroun, Moravská expedice 2001.

² SOVKOVÁ, Veronika. *Chronologický přehled dějin města Šternberka* [online]. 2012 [cit. 2012-11-23].

< <http://www.sternberk.eu/historie/chronologicky-prehled-dejin.html> >

³ Tamtéž

Dalšími historiky, zabývajícími se tímto tématem, jsou Otakar Vinař⁴ článek: *Šternberkové – složitá historie starého rodu* nebo Zdeněk Pokluda⁵ v článcích: *Rod Šternberků na Moravě a Holešovské panství za Šternberků*.⁶

Pokud bych měla porovnat tyto práce, závěr by byl následující: Palackého práce je nejobsáhlejší, ale i přes dodatečné poznámky Z. Sternberga jí chybí poznámkový aparát. Oproti tomu práce Vinaře i Pokludy tyto požadavky splňují. Zatímco O. Vinař pracuje hlavně s literaturou, Z. Pokluda se zaměřuje především na prameny a edice. Zároveň jeho práce obsahuje i přehledné rozrody všech moravských větví, které umožňují snadnou orientaci v příbuzenských vztazích Šternberků.

Edice pramenů, ze kterých jsem čerpala, jsou: *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*⁷ (dále jen CDB), svazky I. – VI. a *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*⁸ (dále jen CDM), svazky I. – XIV.

Dále jsem prostudovala *Archiv Český*,⁹ *Soupis česky psaných listin a listů do roku 1526*¹⁰ a Švábenského katalog *Stavovské listiny 1212-1847*.¹¹ Pro zpracování historie rodu mi byl nápomocen CDB i CDM, jelikož obsahují celé přepisy listin ze všech archivů a archivních fondů v ČR, ovšem bez popisu pečetí. Švábenského katalog naproti tomu obsahuje nejen seznam listin, které se nacházejí ve fondu A1 Stavovské listiny v Moravském zemském archivu, ale ve většině případů obsahuje i stručný popis pečetního obrazu nebo dokonce opis legendy, což mi bylo velmi nápomocné v případě, že nebylo možné přečíst pečetní legendu, nebo určit popis obrazu z důvodu poškození.

Částečný sfragistický rozbor pečetí Šternberků provedl Miroslav Milec v práci *Rodové*

⁴ VINAŘ, Otakar. Šternberkové – složitá historie starého rodu. HaG 32, 1999, č. 1-2, s. 59-84.

⁵ POKLUDA, Zdeněk. *Rod Šternberků na Moravě*. In Zlínko 10, 1988 [vyd. 1991], s. 117-158.

⁶ POKLUDA, Zdeněk. *Holešovské panství za Šternberků*. SM-Kroměříž 1990, s. 33-54.

⁷ FRIEDRICH, Gustavus – KRISTEN, Zdeněk – BISTRICKÝ, Jan – ŠEBÁNEK, Jindřich – DUŠKOVÁ, Sáša – VAŠKŮ, Vladimír – SVITÁK, Zbyněk – KRMÍČKOVÁ, Helena – KREJČÍKOVÁ, Jarmila – NECHUTOVÁ, Jana. *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*. I. – VI. Praha 1904 – 2006.

⁸ BOČEK, Antonín – BRADL, Vincenz – BRETOLZ, Berthold – CHLUMECKÝ, Petr – CHYTIL, Josef. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*. I.– XV. Olomouc – Brno, 1836 – 1903.

⁹ PALACKÝ, František. *Archiv český čili staré písemné památky české i moravské*. I.–VI. Praha. 1840-1872.

¹⁰ BENEŠ, František – BERÁNEK, Karel. *Soupis česky psaných listin a listů do roku 1526: Originály listin 1378-1471*. 1/1 a 1/2. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, 1974.

¹¹ ŠVÁBENSKÝ, Mojmir. *Stavovské listiny 1212-1847*. MZA Brno, Brno 1965.

pečetě,¹² kde zpracoval materiál nacházející se v Státním oblastním archivu v Třeboni. I přes drobné chyby, které se v práci nacházejí, mi byla přínosem pro zorientování se v třeboňském archivu. *Atlas erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*¹³ od Augusta Sedláčka, byl pro mou práci velmi přínosný. Obě tyto publikace mi poskytly cennou pomoc v případě poškození pečeti, nebo pokud jsem nemohla zpracovat pečeť přímo. Samozřejmě nesmím opomenout ani práci *Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky*¹⁴ od Tomáše Krejčíka a Jarmily Krejčíkové.

Z internetových zdrojů bych ráda zmínila webovou stránku <http://www.monasterium.net>,¹⁵ kde jsou digitalizovány listiny z archivů v České republice i v zahraničí. Tato stránka mi pomohla s výběrem listin, na kterých se nacházejí pečeti Šternberků. Kromě obrazové dokumentace jsou zde u listin rovněž zaznamenané edice, ve kterých se přepis listiny nachází.

V mé práci mi byl nápomocný rovněž internetový katalog <http://database.aipberoun.cz>,¹⁶ ve kterém se nachází sice neúplný, ale velmi obsáhlý soupis sfragistického materiálu, uloženého v archivech České republiky. Katalog mi pomohl při hledání pečeti v archivech a zároveň mi poskytl důležité údaje pro popis pečeti. U většiny údajů jsem znovu ověřila jejich správnost, teprve pak použila ve své práci.

Údaje, které se v katalogu nachází, byly použity k ověření správnosti a k porovnání s těmi mnou zjištěnými. Za velký nedostatek považuji značnou neúplnost katalogu, kterou spatřuji v drobných chybách v opisu či popisu pečeti, v chybném uvedení typu písma v legendě a i některé rozměry pečeti nekorespondují s mými naměřenými údaji. Také se v tomto katalogu nenachází kompletní inventář jednotlivých archivů.

¹² MILEC, Miroslav. *Rodové pečete*. 1. vyd. Brno: Ivo Sperát, 2011.

¹³ SEDLÁČEK, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazky I. –V. Praha: Academia 2001–2003.

¹⁴ KREJČÍK, Tomáš – KREJČÍKOVÁ, Jarmila. *Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky*. Praha 1987.

¹⁵ <<http://www.monasterium.net>>

¹⁶ <<http://database.aipberoun.cz/pecete>>

3. Historie rodu

Dovolila bych si začít citátem z knihy *Modrá krev*:¹⁷

„Rod hrabat ze Sternbergu (Šternberku) patří k nejstarším českým šlechtickým rodům v zemi. Jde o jediný rod, který byl odedávna v panském stavu a jeho příslušníci se výrazně zapsali do českých politických i kulturních dějin...“

Jedná se o český rod¹⁸, ačkoli mohou vyvstat spekulace, že jejich kořeny spadají do Rakouska. Tyto spekulace se odvíjí od jména, které je odvozeno z německých slov Stern (hvězda) a Berg (hrad). I přesto se domnívám, že jde o český rod, neboť za vlády Otakarů bylo pro českou šlechtu běžné nazývat své hrady a zámky, z nichž následně odvozovali svá jména, německými názvy.

Josef Pilnáček¹⁹ se domníval, že do mohutného rozrodu, jenž nosil na štítě hvězdu, patří kromě českých a moravských Šternberků i Sternbergové z Polska, Německa a Rakouska. V jeho domněnce ho utvrzuje skutečnost, že se ve vídeňském minoritském kostele nachází pochování rakouští členové hrabat ze Sternbergu, kteří nosili na štítu 1 – 3 hvězdy a jejichž nekrolog, pocházející z 15. století, obsahuje mnoho jednotlivců včetně jejich znaků.

Osobně se přikláním spíše k možnosti, že by mohlo jít o shodu jmen, neboť hvězda byla velmi oblíbeným erbovním znamením, nacházejícím se na nespočtu heraldických památek. Svědčí o tom i skutečnost, že při zkoumání vývodů a rozrodů Šternberského rodu, jsem nenarazila na žádný přímý důkaz o příbuznosti českých Šternberků s těmi zahraničními. Nelze však naprosto vyloučit, že někdo ze šternberského rodu nemohl žít v zahraničí.

Šternbergové bezpochyby patřili mezi nejstarší rody u nás. První zmínky najdeme kolem roku 1130 a jedná se o prapředka rodu, kterým byl Diviš z Divišova.²⁰ Diviš společně s bratrem²¹ patřil ke dvořanům knížete Soběslava I. a zřejmě i vykonával funkci jednoho z jeho rádců.

¹⁷ MAŠEK, Petr. *Modrá krev: minulost a přítomnost 445 šlechtických rodů v českých zemích*. 3. upravené vyd. Praha: Mladá fronta, 2003, s. 328.

¹⁸ CDB III/2, č. 258, s. 350. Otcem prvního Šternberka (tj. Zdeslav) je prokazatelně Diviš z Divišova.

¹⁹ PILNÁČEK, Josef. *Staromoravští rodové*. Vídeň, 1930, s. 495 – 496.

²⁰ PALACKÝ, František. *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků zemských v království českém, od nejstarších časů až do nynějška*. Praha, 1883, s. 329.

²¹ Tamtéž, s. 328.

Jako všechna středověká šlechta i Šternberkové uplatňovali tzv. sňatkovou politiku. Cílem bylo se pomocí sňatku spojit s dalším mocným rodem v Čechách nebo na Moravě a upevnit svou moc, postavení a mnohdy i rozmnožení majetku. Avšak nejdůležitějším důvodem bylo zabránit střetům se zneprátelenými rody, které v té době byly běžné. Ne vždy to splnilo svůj účel.

Šternberkům se podařilo spojit s mocnými rody jako jsou kupříkladu Boskovicové, Poděbradové, Rožmberkové, páni z Lipé, Lobkovicové, Žerotínové nebo Kravařové. Šternberkové byli spřízněni i s opavskými Přemyslovci, a to sňatkem Petra ze Šternberka s dcerou Mikuláše II. vévody Opavského Annou, pravnučkou českého krále Přemysla Otakara II.²²

U císaře Karla IV. byli Šternberkové oblíbení, o čemž svědčí blízké přátelství mezi ním a Albertem II. ze Šternberka, biskupem zvěřínským a litomyšlským.

Šternberkové, ať už se jednalo o moravskou či českou větev, zastávali vysoké posty a zapsali se do politických i kulturních dějin naší země.

Jak už jsem zmiňovala, prapředkem rodu byl *Diviš*, žijící na počátku 12. století (umírá po roce 1130²³), který vlastnil statky v Čechách. Diviš měl syna Zdeslava, jenž v letech 1175 - 1177 vykonával u Soběslava II. funkci nejvyššího komorníka. Jeho smrt odhaduji až po roce 1177.

Zdeslavovými syny byli Petr a Zdeslav I. Petr měl syna *Diviše* (*Diviš* III. z Divišova), tento Diviš založil v první polovině 13. století město Divišov a zvolil si podle něj svůj přídomek.²⁴ Diviš vykonával funkci královského maršálka a zároveň byl prácheňským purkrabím.

²² PALACKÝ – ŠTERNBERK, *Dějiny*, s. 66. Uvádí, že Petrova manželka Anna, byla dcerou markraběte Jana Jindřicha Lucemburského, někteří badatelé (Marek Starý) však tuto myšlenku vyvracejí. Při zkoumání testamentu Anny ze Šternberka, ze 7.8.1398 (SOA Třeboň, Fond Cizí rody I., sign. 86., CDM XII, č. 492, s. 436) jsem nalezla nesrovnalosti. Jako její bratři zde vystupují moravští markrabata Jošt a Prokop, což svědčí pro verzi Palackého, ale zároveň zde jako Annin bratr vystupuje i Přemysl I. vévoda Opavský. To by naznačovalo, že Anna byla dcerou Mikuláše II. vévody Opavského a nikoli jeho vnučkou. Po prozkoumání listin, které se k Anně ze Šternberka vztahují, jsem toho názoru, že Anně v žilách kolovala Lucemburská krev. To dosvědčuje např. listina Václava IV. z roku 1381 kde se píše: „...*Anna von Sternberg, Schwester der Markgrafen Jodok und Prokop*...“ (CDM XI, č. 248, s. 222). Další listina, která mě utvrzuje v mé domněnce je listina Moravského markraběte Prokopa z 19. ledna 1395, kde je psáno: „...*Anny, sestry naší a ženy urozeného Petra z Šternberka*...“ (AČ I, C. I, č. 2, s. 139; CDM XII, č. 231, s. 223).

²³ PALACKÝ – ŠTERNBERK, *Dějiny*, s. 56-57. Autor se zde zmiňuje, jako o prvním známém členu rodu o Beneši ze Šternberka, uvedeném na listině vévody a biskupa Jindřicha Břetislava z roku 1194 (CDB I, č. 349, s. 314). Tato informace pochází z Paprockého: *O stavu panském*. Stejně jak zmiňuje Palacký, v listině není vůbec uvedeno Beneš ze Šternberka, ale pouze: „...*Budiuoy, frater eius Ben*...“ Proto uvádím jako prapředka rodu Diviše z Divišova, jako uvádějí: MYSLIVEČEK, *Velký erbovník*, 2. díl s. 256; MILEC. *Rodové pečeteř*; Vinař. *Šternberkové - složitá historie starého rodu*; POKLUDA, Zdeněk. *Rod Šternberků na Moravě*. s. 117-150.

²⁴ VINAŘ. *Šternberkové - složitá historie starého rodu*. s. 60.

Avšak prvním předkem Šternberků, kterého lze bezpečně doložit ve světle písemných pramenů je až Diviš III. z Divišova, první písemná zmínka ve které je přímo psáno: „*Dyuviv de Dyuvivcov...*“ pochází z listiny Přemysla Otakara II. z roku 1218.²⁵

Diviš III. z Divišova měl pravděpodobně jediného syna, o kterém víme. Jmenoval se *Zdeslav* (lat. *Sdezla*, též *Zdislav* nebo také *Zdeněk*) a kolem roku 1242 vystavěl nad řekou Sázavou kamenný hrad, který pojmenoval Šternberk, a začal používat toto přízvisko ve svém jménu.

Že je *Zdislav* skutečně synem *Diviše z Divišova* dokazuje listina²⁶ královny *Konstancie*, z roku 1240, kde je výslovně uvedeno: „*Dyuis de Diuviso... filius suus Zdeslaus.*“

Poprvé se objevuje jméno *Zdezlaus de Sternberg* v listině *Václava I.*,²⁷ vydané 7. července 1242, kde je jmenován mezi svědky.

Proto, aby *Zdeslav* upevnil starobylost a vznešenost svého rodu, se při výběru jména opíral o starou rodinnou legendu, která byla zřejmě vytvořena některým ze *Zdeslavových* předků. Legenda praví, že zakladatelem rodu byl *Kašpar*, jeden ze tří biblických králů, kteří se přišli poklonit právě narozenému *Ježíši*, a zlatá hvězda ve znaku je pak *Hvězdou betlémskou*.²⁸

Tři králové, nebo spíše mudrci, se poprvé objevují v *Matoušově evangeliu*,²⁹ ale nejsou zde jmenováni. Označení *C+M+B* původně znamenalo: „*Christus mansionem benedicat*“ neboli: „*at' Kristus požehná tomuto příbytku.*“ Jména *Kašpar*, *Melichar* a *Baltazar* se objevují až později. Z tohoto důvodu se domnívám, že tato rodinná legenda zřejmě nebude založená na skutečnosti.

Tato legenda je dnes dochovaná jako součást *Paprockého Zrcadla Čech a Moravy*, které bylo sepsáno v 17. století.³⁰

²⁵ CDB II, č. 153, s. 142 - 144. Listina Přemysla Otakara II. z 15. 01. 1218.

²⁶ CDB III/2, č. 258, s. 350-351. Listina královny Konstancie z 5. 12. 1240

²⁷ RBM I, č. 1064, s. 504. Jméno *Zdeslava* ze *Šternberka* se poprvé objevuje na listině *Václava I.* ze 7.7.1242.

²⁸ MYSLIVEČEK, Milan. *Erbovník, aneb, Kniha o znacích i osudech rodů žijících v Čechách a na Moravě podle starých pramenů a dávných ne vždy věrných svědectví: souhrn pravidel, předpisův a zvyklostí se zvláštním zřetelem ku zemím koruny České*. Svazky 1-2. Vyd. 1. Praha: Horizont, 1993, s. 256-257.

²⁹ BIBLE: *Písmo svaté Starého a Nového zákona, včetně deuterokanonických knih, podle ekumenického vydání z roku 1985*. 2. katolické vyd. Praha: Zvon, 1991, NOVÝ ZÁKON s. 22.

³⁰ PAPROCKÝ Z HLOHOL A PAPROCKÉ VŮLE, Bartoloměj. *Zrcadlo Čech a Moravy*. Praha: Evropský literární klub, 1941.

Zdeslav ze Šternberka (Sternbergu) náležel k družině českého krále Přemysla Otakara II. a již v roce 1253 zastával funkci královského stolníka - *dapifer moraviae*.³¹

Téhož roku vedl úspěšnou obranu Olomouce před vojsky uherského krále Bély IV. Roku 1260 se opět vyznamenal proti uherským vojskům a za toto vítězství daroval Přemysl Otakar II. Zdeslavovi rozsáhlá území na Olomoucku. Zde Zdeslav postavil další hrad s názvem Šternberk - též zván Moravský Šternberk nebo Šternberk na Moravě. Zdeslav (st.) ze Šternberka se narodil kolem roku 1235³² a měl 4 syny: *Alberta I.* (* do r. 1263 + po 1297), jenž působil jako purkrabí v Olomouci a v letech 1295 – 97 vykonával funkci olomouckého komorníka; *Beneše*, který zemřel v mládí; *Jaroslava* (*do r. 1263 +1290) královský číšník 1284 – 1285 a purkrabí bitovský³³ a *Zdeslava ml.* (* do r. 1263 + kolem 1289), který v letech 1288 – 89 působil jako nejvyšší purkrabí pražský a purkrabí kladský.³⁴

Zdeslav ml. je pokračovatelem české větve, jeho *syn Zdeslav* je zakladatelem *konopišťské větve*. Zde se rodová linie rozdělila na větev českou a moravskou. Česká větev je tvořena větví holickou a konopišťskou.

Hlavní linie moravské větve tvoří *větev šternberská, lukovská, zábřežská a hoštejnská, světlavská a zlínská*. Z těchto rodových linií vzešly ostatní větve, např. veselská nebo holešovská.

Albert I., syn Zdeslava st., zakladatele hradu Moravský Šternberk, zdědil statky na Moravě a je zakladatelem moravské větve. Albert měl dva syny: *Diviše* a *Zdislava* a dceru *Kateřinu*, která se stala jeptiškou.

Diviš, syn Alberta I., vykonával funkci olomouckého purkrabí a od 1323 byl sudím olomouckého práva. Umírá roku 1329, zřejmě bez potomků.

Jeho starší bratr *Zdislav* byl nejvyšším komorníkem Markrabství moravského, měl několik dcer a syny Zdeňka, Štěpána, Jaroslava, Alberta a Matouše.

³¹ CDM III, č. 135, s. 103. Na listině markraběte Přemysla (Otakara II.) z roku 1249, uváděn Sdezlae de Sternberg, ale jako *dapifer* je uváděn až v roce 1253 CDM III, č. 197, s. 172, listina rakouského vévody Přemysla Otakara II. a listina krále Přemysla Otakara II., CDM III, č. 227, s. 204, z roku 1256.

³² POKLUDA. *Rod Šternberků na Moravě*, s. 151.

³³ RBM II, č. 1317, s. 570

³⁴ KOUDELA, Miroslav. K historii moravských Šternberků: In *Dějiny rodu Sternbergů*. Bruntál: Moravská expedice, 2001, s. 93 – 96. Uvádí Zdeslavovi syny: Alberta, Jaroslava a Zdeslava. Zdeslav st. je naposledy jmenován v listině krále Přemysla Otakara II. z roku 1262, CDM III, č. 340, s. 336. Proto uvádím datum narození jeho synů do r. 1263, nejpozději 1264. Taktéž na listině Přemysla Otakara II. z roku 1269, CDM IV, č. 29, s. 35, jsou jako svědci uvedeni Zdeslavovi synové Albert a Jaroslav, takže by jejich předpokládané datum narození mohlo být kolem roku 1250.

Zdeněk, komorník olomoucký, umírá 1332. *Štěpán*, moravský zemský hejtman, je se svými potomky považován za zakladatele větve šternberské. Ta vymírá roku 1397 Petrem ze Šternberka.³⁵

Jaroslav (+1359), zakládá větev *zábřežskou a hoštejnskou*. Ta vymírá už Jaroslavovým vnukem Štěpánem roku 1392.³⁶ *Albert* je zakladatelem *světlovské a zlínské* větve, která se však také nedožívá konce 14. století. *Matouš*, komorník práva brněnského, poté Zemský sudí na Moravě, jeho potomci zakládají *lukovskou*, později i *holešovskou* větev.

Držení Lukova Šternberky je poprvé doloženo v listině pro olomoucké klarisky³⁷ z roku 1332, kterou vydává Markéta, manželka již zesnulého Zdeslava. Zároveň jsou v této listině vyjmenováni všichni jejich synové: „... *filiis nostro, Stephano, Jaroslao, Alberto et Matheo...*“ a dcery: „...*annis filiabus nostro karissimis Agneti et Elyzabeth...*“ a jmenuje zde i svého zesnulého syna Zdeňka: „...*s. Crucis filiique nostri Sdenconis in festo Purificacionis...*“

Kolem roku 1334 je hrad Lukov vykoupen markrabětem Karlem³⁸ společně s jinými moravskými hrady (Veveří, Telč). Po necelých dvaceti letech se však Lukov znovu navrácí pod správu Šternberků. Do državy lukovské větve se od 2. poloviny 14. století dostává rovněž Holešov.

Zdeslavův syn Jaroslav (+1359) drží od roku 1347 Zábřeh a Hoštejn,³⁹ byl dvakrát ženat a z těchto manželství vzešlo celkem pět dětí: Zdeněk, Smil a Markéta a jejich poloviční sourozenci Aleš a Jan. Nejstarší Zdeněk dědí po otcově smrti Zábřeh, Smil pak Hoštejn a Šilperk. Zdeňkův bratr Smil s majetkem zrovna dobře nehospodařil, což vedlo k zadlužení Hoštejna a Šilperku, nakonec došlo k soudnímu předání tohoto majetku jeho lukovským bratrancům Zdeňkovi a Ješkovi ze Šternberka. Smil umírá roku 1398 bez potomků, jeho jediný synovec Štěpán zemřel již v roce 1392, takže Smilem vymírá větev zábřežská a hoštejnská.

Větev světlovská a zlínská pochází od Zdeslavova syna Alberta, který po roce 1358 vlastní Zlín a od roku 1360 také Světlov.⁴⁰

³⁵ CDM XII, č. 382, s. 347. Testament Petra ze Šternberka je datován 19. března 1397, SOA Třeboň, Cizí rody I. sign. 81. a 21. srpna téhož roku, je v listině Jana ze Šternberka, (CDM XII, č. 414, s. 374), SOA Třeboň, Cizí rody I. sign. 82, jeho manželka zvána vdovou, takže zemřel mezi těmito daty.

³⁶ Tamtéž, POKLUDA, s. 121.

³⁷ RBM IV, č. 2173, s. 846.

³⁸ KAREL IV. - RYBA, Bohumil. *Vita Caroli: Vlastní životopis Karla IV.* Praha: Odeon, 1978, s. 71.

³⁹ CDM VII, č. 699, s. 514.

⁴⁰ CDM XII, č. 492, s. 436.

Albert měl dva syny: Aleše (zvaného též Alšík ze Šternberka a Světlova) a Viléma ze Šternberka a Zlína, řečený ze Světlova. Oba synové vystupují mezi svědky na testamentu markraběte Jana Jindřicha z roku 1371.⁴¹

Jelikož Aleš neměl mužského dědice, přecházejí jeho statky na Alberta, syna jeho bratra Viléma. Albert však umírá bez potomků, a tím vymírá větev světlovská a zlínská.⁴²

Lukovská větev vymírá u roku 1497 Albertem ml.⁴³ ze Šternberka na Lukově, po jeho smrti zdědila hrad Lukov jeho dcera Ludmila.

Holešovská větev vymírá Jindřichem z Holešova roku 1574, který umírá bez potomků, jeho bratr sice měl potomky, ale pouze dcery, takže Jindřich je posledním Holešovským Šternberkem.

⁴¹ MZA Brno, A1. inv.č. 71.

⁴² Tamtéž, POKLUDA, s. 131.

⁴³ MATĚJEK, František. Moravské zemské desky. II. Kraj olomoucký 1480–1566. Brno 1948, s. 113.

⁴⁴ POKLUDA, Zdeněk. *Moravští Šternberkové: panský rod rozprostřený od Jeseníků ke Karpatům*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 198.

4. Pečeti, stručná historie a rozdělení

Počátky pečetění spadají už do dob antiky a vyskytují se ve starověku, středověku a novověku. Pečeť má funkci ověřovací, pověřovací a uzavírací. Má chránit obsah před porušením nepovolanými osobami nebo zfalšováním. Funkce *ověřovací* je důkaz pravosti písemnosti a zároveň formou souhlasu majitele pečeti s jeho obsahem. Funkce *pověřovací* slouží, jak už název napovídá, k doložení, pověření nebo posláni osoby, jež se jí prokazuje.

Materiál pečeti prošel v průběhu staletí vývojem. Nejprve se užívaly z *hliněné* (antika a starověk, do 8. st.), poté *voskové, kovové buly, pečetní lak a oplátkové pečeti* (v 16. století).

Následující rozdělení jsem přejala ze skript *Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky*, jejímiž autory jsou Tomáš Krejčík a Jarmila Krejčíková.⁴⁵

Typy pečeti: **Velká** (majestátní, hlavní) – lat. *sigillum maius, authenticum*, užívala se především v panovnické kanceláři. **Menší** – lat. *sigillum minus, secretum*, sloužila k pečetění méně významných písemností a písemností expedovaných v uzavřené formě. **Sekret** - *sigillum secretum*, jeho prvotní funkce byla v roli rubní pečeti. **Rubní pečeť** – lat. *contrasigillum* bývala otištěna na reversu dvoustranné pečeti a bývala zpravidla menší než pečeť otištěná na aversu. **Mincovní** - oboustranná pečeť, obě strany stejně velké, má avers (líc) a revers (rub), každá strana nesla jiný pečetní obraz. **Signet** – pečetní prsten, osobní pečeť.

Tvary pečeti: kulaté, oválné, špičatě oválné, víceboké a štítovité, srdcovité, trojlísté či čtyřlísté.

Pečetní obraz: pečeti **nápisové** - jméno majitele pečeti nebo hesla, sentence, monogramy, iniciály. Pečeti **obrazové** – 4 typy: *typ topografický* (architektura, budovy), *typ věcný* (zvířecí, rostlinné řemeslné motivy), *typ fantastický* (bájná zvířata) a *typ hagiografický* (církevní symboly, světci). Pečeti **portrétní** – 5 typů: *typ antický* (poprsí s hlavou a vavříny), *typ majestátní* (postavu sedící na trůnu popřípadě stolci, v majestátu nebo poprsí s hlavou a odznaky královské moci), *typ pěší* (stojící postava doplněna architekturou nebo heraldickými motivy), *typ jezdecký* (válečný motiv, rytíř na koni v plné zbroji a s heraldickými motivy nebo motiv lovců, jezdec při lovu), a *typ pontifikální* (užíván výhradně duchovními, postava oděna v pontifikálním obleku s odznaky

⁴⁵ KREJČÍK - KREJČÍKOVÁ, *Základy heraldiky*, s. 231-254.

hodnosti a moci). **Erbovní** pečeti, označované také jako **znakové** (heraldické motivy, obraz erbu včetně erbovního znamení, přílby, části zbroje) a pečeti **kombinované** (obsahují více již zmiňovaných prvků).

Pečetní opis (legenda) - umístěn po obvodu pečeti, a to v jednom nebo více řádcích, které bývají odděleny linkami nebo tzv. šňůrou perlovce (linka tvořená drobnými perličkami, tečkami). Aby se rozlišil začátek textu, který začíná ve středu horní části obvodu, bylo nutné zde zavést nějaké označení, proto na pečetích nalézáme kromě písma i jiné znaky, jako např. křížky, hvězdičky, rosety či arabesky. Mohou být i použity k oddělení jednotlivých slov pečetní legendy.

Jazyk a písmo legendy - pro středověk bylo typické, že se legendy psaly **latinsky** (území pod vlivem římské církve) nebo **řecky** (Byzanc). Od 13. století se začínají objevovat i národní jazyky (francouzština, němčina). V českých zemích se vyskytují legendy nejprve latinsky, později **německy**. **Čeština** se objevuje až v druhé polovině 13. století. Všechny pečeti, které jsem v této práci zpracovala, mají legendu psanou v latině.

Písmo - písmo v legendách se odráží v typu listinného a knižního písma pro dané období. Dalo by se však říci, že do 13. století se používalo téměř výhradně kapitály, do níž začínají pronikat unciální prvky. Ve 14. století se vyskytuje kromě kapitály s unciálou i minuskula.

Obsah legendy - opis udává právní váhu pečeti a zároveň má jednoznačně identifikovat majitele, vysvětlovat symboliku pečetního obrazu nebo kompetence majitele pečeti. Může odkazovat na právní vztah jiných pečetí téhož majitele. Setkáváme se též s případem, že v legendě bývá vyryto datum nebo místo aj.

Způsoby připevnění pečeti existují 3: **Přitištění** - *sigillum impresum* (nejstarší způsob pečetění, pečeť je součástí psací látky, vosk je nalit a přitištěn k písemnosti, buď pod textem, nebo písemnost uzavírá, pečetilo se jím až do 11. století včetně). **Přivěšení** (12. století, pečeti se přivěšují na spodní okraj listiny, který přehnul, vznikla tzv. *plika*, do níž se udělaly vřezy, kterými se provlékl provázek, nitě, nebo pergamenový proužek, na nějž se připevnila pečeť). **Zavěšení** (13. a 14. století, listina se v dolní části nařízla a na vzniklý pergamenový pruh se zavěsila pečeť).

V druhé polovině 14. století, kdy papír vytěsňuje pergamen, se opět vracejí k pečetím přitištěným. Většinou jsou pečeti pod papírovým krytem, což prodlužovalo jejich trvanlivost. Aby se pečeť nepoškodila, začaly se pro pečeti *přivěšené* zhotovovat různé ochranné miský.

4.1 Šlechtické pečeti

V této práci se můžete setkat především s pečetěmi šlechtickými a pečetí církevní, proto je dle mého názoru nutné, se o nich alespoň v krátkosti zmínit.

V Českém království nalezneme nejstarší důkaz šlechtické heraldiky na pečetí velmože Hroznaty ze zakládací listiny kláštera v Teplé z roku 1197. Ve skutečnosti se jedná o Hroznatovu závěť a tato listina patří k nejstarším listinám, které byly vydané českým šlechticem. Druhá nejstarší pečeť patřila Vítkovi z Prčice a nese vyobrazení štítu s růží.

Největší rozmach šlechtické pečeti nastává v počátku druhé poloviny 13. století, na jehož konci je už šlechtická pečeť naprosto běžnou záležitostí. Můžeme se setkat i s pečetěmi sdruženými, kde jednu pečeť užívá více majitelů.⁴⁴

4.2 Církevní pečeti

Pečeti duchovních se dají rozdělit na pečeti papežů, kardinálů (od 14. století) a biskupů – nejstarší olovené buly z 6. století, od 9. století voskové pečeti, od 13. století užívají více druhů (hlavní a menší). U nás je nejstarší dochovanou biskupskou pečetí pečeť Jindřicha Zdíka z roku 1131. Od 14. století se na pečetích začínají vyskytovat erby a od 15. století jsou již ryze erbovní. V mém popisu pečetí se můžete setkat s biskupskou pečetí u Alberta ze Šternberka (SOKA Olomouc, Archiv města Šternberka, inv.č. 1), uvedenou v soupisu jako první.

Dalšími typy, které se objevují, jsou pečeti opatů (od 11. století); pečeti ostatních církevních hodnostářů a pečeti konventů a klášterů (u nás až koncem 13. století).⁴⁵

⁴⁶ Nebeský, Jiří J.K. *České znaky v běhu staletí* <http://www.historie.hranet.cz/heraldika/pdf/heraldika_CZ.pdf>

⁴⁷ <www.paleografie.org/UK> <<http://www.paleografie.org/UK/index.php?target=gallery152>> a KREJČÍK - KREJČÍKOVÁ, *Základy heraldiky*, s. 300 – 303.

5. Pečeti

5.1 Způsob popisu pečeti

Při popisu pečeti nevycházíme jen z pečeti samotné, ale i z toho, co nám o pečeti sdělí listina, k níž je pečeť připojena, samozřejmě za předpokladu, že tuto listinu máme k dispozici.

Listina nám může sdělit titul; úřad, který pečetitel zastával v době pečetění této listiny; stav, do něž pečetitel příslušel; zda pečetí jako vydavatel, svědek, nebo, jak jsem se v několika listinách dozvěděla, jako rukojmí. Na listině je uvedena datace; místo, kde byla vytvořena a obsah dokumentu. Tyto informace nám pečeť vzhledem k malému prostoru nevypráví.

Při popisu pečeti určujeme z jakého materiálu je pečeť vytvořena, jaké barvy, jaký má tvar, jakým způsobem je k listině připevněna (pokud máme k dispozici listinu), typ pečeti, typ pečetního obrazu, rozměry, písmo a jazyk zapsané legendy a zda se pečeť nachází ve formě či ne.

Dalšími důležitými údaji, které by se neměly opomenout, jsou z jakého archivu listina / pečeť pochází, jakou má signaturu nebo inventární číslo a samozřejmě literaturu či edici, vztahující se k listině.

5.2 Popisy pečeti

Pečeti, které jsou zde popsány, pocházejí z 5 archivů – Státního okresního archivu v Olomouci (dále jen SOkA Olomouc), Moravského zemského archivu v Brně (dále jen MZA Brno), Státního oblastního archivu v Třeboni (dále jen SOA Třeboň), z Národního archivu České republiky (dále jen NA Praha) a Státního oblastního archivu v Jindřichově Hradci (dále jen SOA Jindřichův Hradec).

5.2.1

Státní okresní archiv Olomouc

Pečeti, které jsem zde popsala pod čísly 1.), 2.) a 3.), pocházejí ze dvou listin, jež jsou uloženy ve Státním okresním archivu v Olomouci, ve fondu Archiv města Šternberka.

1.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka
Datace:	21. 01. 1364
Místo vydání listiny:	Šternberk
Stav pečetitele:	duchovní, světský
Titul:	biskup zvěřínský
Úřad:	biskupství zvěřínské
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	pečeť portrétní, pontifikální
Tvar:	zašpičatělý, oválný
Typ pečeti:	jednostranná, velká
Rozměr v mm:	59:50 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1 z 1
Přípevnění:	pečeť přivěšená na hedvábných nitích
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Stav/poškození:	poškození spodní části - kus pečetního pole chybí
Fond/sbírka:	Archiv města Šternberka
Uložení listiny (archiv):	SOKA Olomouc
Signatura / Inv.číslo:	- / 1
Legenda (opis):	sigillum alberti dei [gratia episcopi ...]
Popis obrazu:	Na pečeti se nachází průřez budovy, v jehož horní části vpravo je stojící postava Panny Marie s dítětem, vlevo patrně sv. Josef (v ruce drží lili -

jeden z atributů s. Josefa). Pod nimi se nachází postava biskupa, ten pravou rukou žehná a v levé ruce drží biskupskou berlu. Po jeho pravici (z našeho pohledu levá strana) se nachází biskupský erb (dvě zkřížené berly) a na straně levé (z našeho pohledu pravé) leží erb s osmicípou hvězdou (rodový erb Šternberků).

Obsah dokumentu: Albert ze Šternberka, biskup zvěřinský, potvrzuje městu odúmrtí.

Literatura / Edice: CDB IX, č. 334, s. 249.

Poznámky: V listině je přímo uvedeno: „Albertus Dei gracia Episcopus Zwerinensis, dominus in Sternberg ...“

Tedy: Albert z milosti Boží biskup Zvěřinský, pán na Šternberku.

17 1364, 21. ledna. Šternberk
Albert ze Šternberka dává městu Šternberku odúmrtí.

Tato nejstarší šternberská listina obsahuje bohemismy (odmrt, odmirt), jež
nepřímo dokazují českost města ve 14. století.

2.)

Majitel pečeti:	Petr ze Šternberka
Datace:	22. 11. 1381
Místo vydání listiny:	Šternberk
Stav pečetitele:	nižší šlechta
Titul:	-
Zastávaný úřad::	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	jednostranná pečeť, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 21 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečeti:	1. ze 3 (ze 2, třetí pečeť chybí)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva pečeti:	přírodního vosku
Stav/poškození:	spodní okraj s nápisem chybí
Fond/sbírka:	Archiv města Šternberka
Uložení listiny (archiv):	SOA Olomouc
Signatura / Inv.číslo:	-/ 2
Legenda (opis):	+ sigillum . [petri] . de . sternberg
Popis obrazu:	ve středu pečeti se nachází gotický erb s osmicípou šternberskou hvězdou, v prostoru mezi legendou a erbem je ozdobný lem
Obsah dokumentu:	Petr ze Šternberka potvrzuje městu privilegia, daná předchůdcem, jmenovitě odúmrt'.
Literatura / Edice:	SEDLÁČEK, August a Vladimír RŮŽEK. <i>Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty</i> . Vyd. 1. Praha: Academia, 2001-2003, sv. 5, s. 151. (tabule 25, č. 11) a CDM XI, č. 238, s. 210.

3.)

Majitel pečeti:	Zdeněk ze Šternberka
Datace:	22. 11. 1381
Místo vydání listiny:	Šternberk
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným erbem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 3 (ze 2)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku - hnědá
Stav/poškození:	mírné poškození nápisového pole ve spodní části pečeti
Fond/sbírka:	Archiv města Šternberka
Uložení listiny (archiv):	SOA Olomouc
Signatura / Inv.číslo:	- / 2
Legenda (opis):	s.zdenkonis [de sternberg]
Popis obrazu:	ve středu pečeti se nachází úplný gotický erb s osmicípou šternberskou hvězdou, s přilbou, s vlajíciemi příkrývadly, klenot kopíruje znak osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Petr ze Šternberka potvrzuje městu privilegia, daná předchůdcem, jmenovitě odúmrt'.
Literatura / Edice:	CDM XI, č. 238, s. 210.
Poznámky:	---

5.2.2

Moravský zemský archiv Brno

Následují listiny a pečeti pocházejí z Moravského zemského archivu v Brně z fondů A1 Stavovské listiny a G 125 Sbíрка typářů, razítek, odlitků a ústřížků s pečeti.

4.)

Majitel pečeti:	Diviš ze Šternberka
Datace:	28. 02. 1322
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným erbem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 38 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	4. ze 7
Přípevnění:	-
Forma pečetě:	odlitek
Materiál pečeti:	včelí vosk (původní), odlitek - sádra
Barva:	-
Fond/sbířka:	G 125
Uložení listiny (archiv):	MZA
Signatura / Inv.číslo:	S 50 (odlitek), listina uložena ve fondu E9 inv.č. 4 B
Legenda (opis):	.S D[IVII] DE STErNBErC
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází gotický štít s helmou a klenotem osmicípé hvězdy, na špicích hvězdy jsou malé hvězdičky

Obsah dokumentu: Frycek z Egrberka prodává Elišce, kdysi královně české, své zboží v Hustopečích, Starovicích, Starovičkách, Kvasově, Skoronicích a ve Zlíně za 1.000 kop grošů pražských.

Literatura / Edice: katalog MZA, fond E9 Cisterciačky, Staré Brno 1225 – 1782, s. 77, E 4B

Poznámky: regist pochází z katalogu MZA, fond E9 Cisterciačky

5.)

Listina s inv. číslem 71 se nachází ve fondu A1 v MZA Brno a jedná se o testament markraběte Jana Jindřicha Lucemburského (třetí a poslední závěť) z roku 1371, původně k ní bylo přivěšeno 46 pečetí, ze kterých se dochovalo 29 kusů. K listině je přivěšeno 5 pečetí, patřících Šternberkům. Pořadí podrobného popisu v mé práci odpovídá pořadí, v jakém se nacházejí na listině: 5.) Matúš ze Šternberka řečený z Lukova 6.) Vilém z Šternberka a Zlína, řečený ze Světlova, bratři 7.) Jan (Ješek) z Šternberka, řečený z Lukova 8.) Zdeněk ze Šternberka, řečený z Lukova a 9.) Alšík ze Šternberka a Zlína.

Majitel pečeti:	Matúš (Matouš) ze Šternberka řečený z Lukova
Datace:	26. 03. 1371
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	nejvyšší komorník cúdy brněnské
Úřad:	cúda brněnská
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. ze 46 (29)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Stav/poškození:	tato pečeť není v příliš dobrém stavu, část znaku i opisu setřená, téměř nečitelná
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212 - 1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno

- Signatura / Inv.číslo: -/ 71
- Legenda (opis): legenda nezřetelná
- Popis obrazu: na středu pečetního pole se nachází štít, ve štítě tři břevna mírně pošíkem, klenot rohy
- Obsah dokumentu: Markrabě Jan dělí markrabství mezi své tři syny Jošta, Jana a Prokopa a určuje dědický pořádek.
- Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 27 a CDM X, č. 118, s. 137 - 142.
- Poznámky: kvůli nečitelnosti znaku a obrazu při popisu této pečeti jsem byla nucena vycházet z popisu v katalogu

6.)

Majitel:	Vilém z Šternberka a Zlína, řečený ze Světlova
Datace:	26. 03. 1371
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	okrouhlý
Typ pečeti:	jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	22. ze 46 (29)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Stav/poškození:	setřená část opisu
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212 - 1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	-/ 71
Legenda (opis):	[S] WYLIEI DE STERNBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází erb s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jan dělí markrabství mezi své tři syny Jošta, Jana a Prokopa a určuje dědický pořádek.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. Stavovské listiny... (cit. s. 32), s. 27 a CDM X, č. 118, s. 137 - 142.
Poznámky:	Vilém Šternberka a Zlína byl bratrem Aleše (Alšíka) ze Šternberka a ze Zlína, jež tuto listinu pečetí taktéž jako svědek

7.)

Majitel pečeti:	Jan (Ješek) z Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	26. 03. 1371
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem v pečetním poli (klenot - osmicípá hvězda na praporci)
Tvar:	okrouhlý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	35. ze 46 (29 dochovaných)
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212 - 1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	- / 71
Legenda (opis):	+ S IOhAnnIS/ DE . STERN/BERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole, které je zdobeno rostlinnými motivy, se nachází korouhev čtvercovitého tvaru, na níž je vyobrazena osmicípá hvězda
Obsah dokumentu:	Markrabě Jan dělí markrabství mezi své tři syny Jošta, Jana a Prokopa a určuje dědický pořádek.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 27 a CDM X, č. 118, s. 137 - 142.

8.)

Majitel pečeti:	Zdeněk ze Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	26. 03. 1371
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	36. ze 46 (29)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Stav/poškození:	mírné otření pečetního pole
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	- / 71
Legenda (opis):	+ S'D' STEnECO .DE. STERInBE_RG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází kbelíková přilba hledící vpravo, jako klenot osmicípá hvězda, příkryvadla
Obsah dokumentu:	Markrabě Jan dělí markrabství mezi své tři syny Jošta, Jana a Prokopaa určuje dědický pořádek.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 27 a CDM X, č. 118, s. 137 - 142.

Poznámky: bratři Ješek a Zdeněk, byli syny Matouše ze Šternberka, který tuto listinu pečetil též jako svědek, zemřelého roku 1371

Pečet' vlevo patří Ješkovi z Lukova a pečet' vpravo Zdeňkovi ze Šternberka a z Lukova

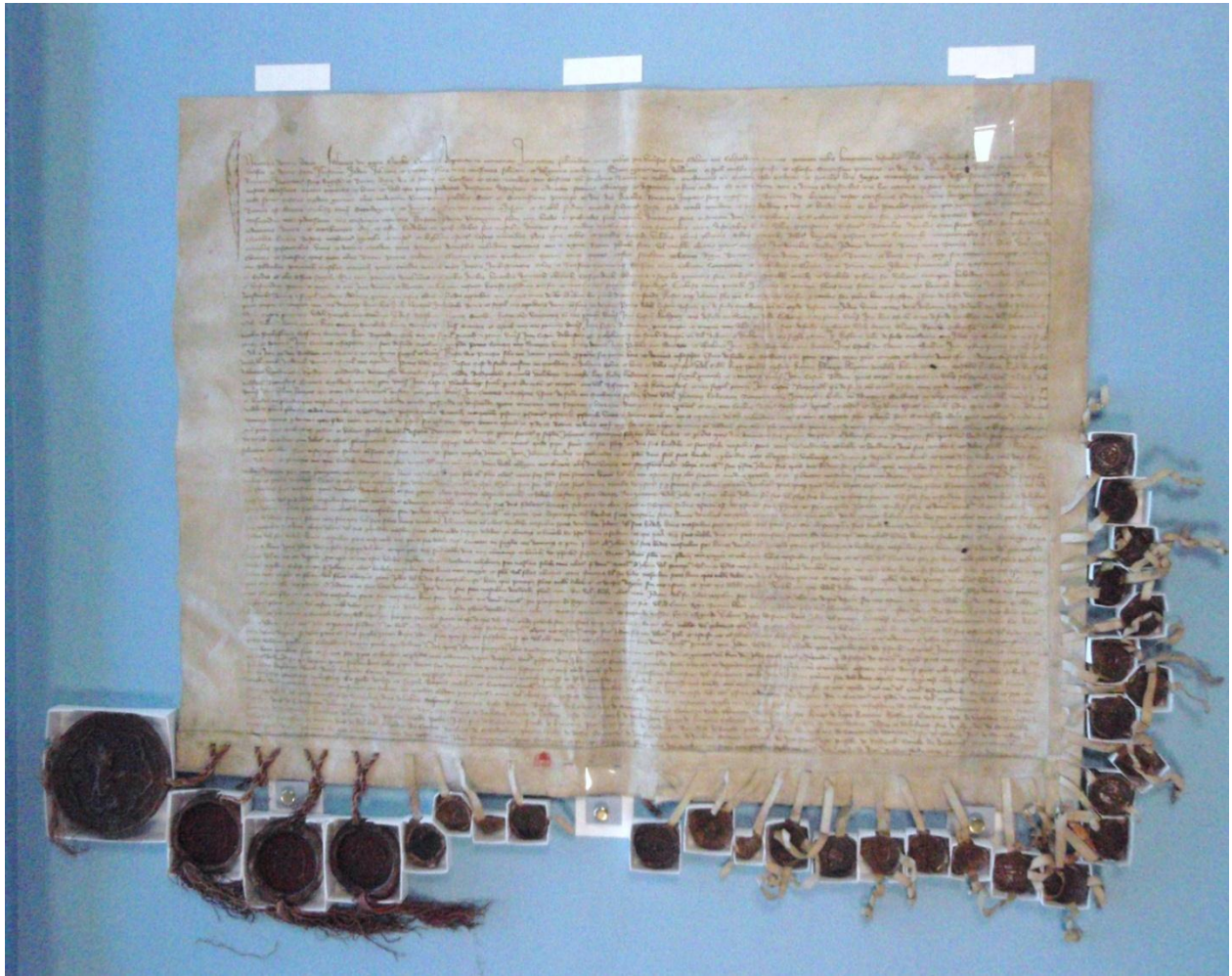
9.)

Majitel pečeti:	Aleš (Alšík) ze Šternberka a ze Zlína
Datace:	26. 03. 1371
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	30 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	odlitek / originál pečeti ztracen
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu (na originálu listiny)
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva pečeti:	---
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212 – 1847 a G 125 Sbírka typářů, razítek, odlitků a ústřížků s pečetěmi. Originál pečeti z listiny je ztracen, existuje jen jeho odlitek ve fondu G 125.
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	A1 71 (listina) a G 125 - S 190 (odlitek)
Legenda (opis):	nečitelná
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s klenotem osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jan dělí markrabství mezi své tři syny Jošta, Jana a Prokopa a určuje dědický pořádek.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 27 a CDM X, č. 118, s. 137 - 142.

Poznámky:

Aleš (Alšík) ze Šternberka a ze Zlína byl bratrem Viléma ze Šternberka a Zlína, který tuto listinu pečetí taktéž jako svědek.

10.)

Listinu s inv. č. 112, z fondu A1, pečetí jako svědek Jan ze Šternberka a z Lukova

Majitel pečeti:	Jan ze Šternberka a z Lukova
Datace:	23. 04. 1374
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	nejvyšší komorník cúdy brněnské
Úřad:	cúda brněnská
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem v pečetním poli (klenot - osmicípá hvězda na praporci)
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 26 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. ze 7
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212 - 1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 6 / 112
Legenda (opis):	[*] S IOHAnnIS/ DE . STERn/BERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole, které je zdobeno rostlinnými motivy, se nachází korouhev čtvercovitého tvaru, na níž je vyobrazena osmicípá hvězda
Obsah dokumentu:	Jan z Rozďalovic, přijímá od markraběte Jana lénem statek Koběřice tak, jak byl koupený Vilémem řečeným z Koběřic. Klade si však

podmínku, že po něm nastoupí jeho bratr Zdislav z Rozd'alovic, zemře-li on sám bez potomků.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 40 - 41. a CDM X, č. 220, s. 237.

Poznámky: tato pečeť je totožná s pečetí, kterou použil Ješek na testamentu Jana Jindřicha (MZA Inv.číslo: 71)
regist pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

Pečet' Jana ze Šternberka na obr. uprostřed

11.)

Majitel pečeti:	Jaroslav ze Šternberka
Datace:	14. 02. 1375
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 32 - 33 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	8. z 12
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 7/ 117
Legenda (opis):	[+S] + IAROSLAI ./ STE[.]RnBerCh
Popis obrazu:	ve spodní části pečeti se nachází gotický štít (natočený vpravo) s figurou osmicípé hvězdy, na levém rohu štítu se nachází kbelíková přilba, hledící vpravo, s klenotem osmicípé hvězdy, špice hvězdy jsou ozdobeny lipovými lístky, v levé polovině pečeti se nachází vlající přikrývadla
Obsah dokumentu:	Jan, arcibiskup pražský, a další vydavatelé se zavazují zaplatit do dne Očišťování Panny Marie 64.000 zlatých florentů, jež dluží císař Karel a král Václav markraběti Janovi.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 42. a CDM X, č. 247, s. 258 - 259.

Poznámky: regest pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

12.)

Majitel pečeti:	Zdeněk ze Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	13. 01. 1376
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	oválný
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	8. z 9
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 7/ 123
Legenda (opis):	+ S. ZDE[n]KO[n]IS DE] / [STERNBER] K *
Popis obrazu:	ve spodní části pečetního pole se nachází doprava natočený soudečkový štít, s osmicípou hvězdou, na levém rohu štítu se nachází vpravo hledící kbelíková přilba s klenotem osmicípé hvězdy, v levé polovině pečetě vlají příkrývadla
Obsah dokumentu:	Markrabě Jan Soběslav slibuje, že bude zachovávat, rozhodčí výrok Jana, purkrabího děvičského a hraběte z Hardeku.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 44 a CDM XI, č. 17, s. 18 - 19.

Poznámky: listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webová databáze <<http://database.aipberoun.cz>> regist pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

13.)

Majitel pečeti:	Zdeněk ze Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	07. 05. 1382
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	9. z 10
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu (na originálu listiny)
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	G 125
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	S 249
Legenda (opis):	+ S. SDEnKOnIS + DE + / STE[R]nBERK. * mezi jednotlivými slovy jsou vloženy malé křížky
Popis obrazu:	v pečetním poli se nachází soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt volí za rozhodčí ve věci války, kterou vedl s bratrem markrabětem Prokopem, krále Václava, Albrechta, vévodu rakouského, Viléma markrabí míšeňského, a slibuje zachovávat jejich výrok a vyplnit jej do čtyř týdnů.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 53 a CDM XI, č. 258, s. 230 - 231.

Poznámky:

Originál listiny je uložen v MZA ve fondu A1, pod inv.č 154
regist pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

14.)

Majitel pečeti:	Vilém ze Šternberka a Zlína
Datace:	17. 02. 1383
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	-
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	3. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volná
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 8/ 160
Legenda (opis):	[.] S. WIlhElm/D [lukov] ??
Popis obrazu:	ve spodní části pečetního pole ve tvaru čtyřlístu, se nachází vpravo nakloněný štít s vyobrazením osmicípé hvězdy, na levém rohu štítu se nachází vpravo hledící kbelíková přilba s klenotem opisující znak na štítu - osmicípou hvězdu. Přikrývadla nejsou vidět
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt hlavní dlužník, Jan z Meziříče, Vilém ze Šternberka či ze Zlína, Štěpán z Opočna, Jan řečený Berka z Dubé, Bušek řečený Plichta ze Žirotína, Hanuš z Ledce jako ručitelé slibují zaplatit markraběti Prokopovi a jeho věrným rukám Janovi, biskupovi litomyšlskému,

Petrovi ze Šternberka, Erhardovi z Kunštátu, Vaňkovi z Potenštejna
dlužných 2 000 hřiven pražských grošů do sv. Jiřího na hradě Tepenci

Literatura / Edice:

ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32)

Poznámky:

regest pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

15.)

Majitel pečeti:	Petr II. ze Šternberka
Datace:	31. 07. 1383
Místo vydání listiny:	neuvedeno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 26 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. z 6.
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 9/165
Legenda (opis):	+ sigillum . petri. [de ster]nbe[rch]
Popis obrazu:	v pečetním poli se nachází soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy, kolem štítu je ozdobný lem ve tvaru mandorle, se třemi oblouky a třemi rohy
Obsah dokumentu:	Purkart a Hanuš, purkrabí na Děvíčkách a hrabata z Hardeku, Albert z Puchheimu, Hynek z Lipé, nejvyšší maršálek české říše, Petr ze Šternberka, Ješek zvaný Ptáček z Pirkštejna urovnávají spor mezi Hanušem z Lichtenburka, pánem na Bítově, na jedné straně a Jiřím a Albrechtem z Lichtenburka, pány na Bítově, na druhé straně.

Literatura / Edice:

ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32)

Poznámky:

regist pochází ze Švábenského katalogu

16.)

Majitel pečeti:	Smil ze Šternberka
Datace:	25. 05. 1384
Místo vydání listiny:	-
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 30 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	?
Přípevnění:	-
Forma pečetě:	odlitek
Materiál pečeti:	včelí vosk (původní), odlitek - sádra
Barva:	-
Fond/sbírka:	G 125 (odlitek), listina uložena ve fondu G1 inv. č. 516
Uložení listiny (archiv):	MZA
Signatura / Inv.číslo:	S 263
Legenda (opis):	+ S . SmILOnIS . DE. STErNBErG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází soudečkový štít s helmou, přikrývadly a klenotem osmicípé hvězdy, po obou stranách jsou kruhy
Obsah dokumentu:	---
Literatura / Edice:	katalog MZA, fond G1 Bočkova sbírka 1229 – 1846

17.)

Majitel pečeti:	Smil ze Šternberka, řečený z Holštejna
Datace:	14. 03. 1385
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem v pečetním poli
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 26 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 4 (3 dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 9/ 174
Legenda (opis):	+ [S+] SMILONIS. DE. STERNBERG
Popis obrazu:	v pečetním poli se nachází vpravo hledící kbelíková přilba s klenotem osmicípé hvězdy, pokrývadla se nachází v levé polovině pečetního pole, napravo před přilbou je nakreslen malý křížek
Obsah dokumentu:	Smil ze Šternberka zvaný z Hoštejna podvoluje se ve svém sporu s Petrem z Kravař zvaným z Plumlova rozhodnutí markraběte Jošta.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 58 a CDM XI, č. 354, s. 326 - 327.
Poznámky:	regest pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

Ich Emvil von Erenberg genant von hochstain. Dohemne offentlich mit diesem brieff. das ich vmb alle sulche sache dorumb
der edel Peter von Erenberg genant von schumpenaw. und ich genader kempfflich aussprach sin gewer. Des hochgelob-
ten fursten meines lieben gnedigen herren marggraff Jostes anstehung die er geredmet hat mit Willey geborsam
und vnderung sin vnl. und gelob bey meiner trawen und eren. das ich vmb dieselbe sachen nimmer wider manen
oder in theymweise melder vnl. erlich mit worte. Und ob ich kinder sulche meine gegenwertige gelubde tate und
uberfure dieselben so sol ich vnter vnd erlas sin vnd gelob nicht dornoch außhanden des obgenat meines gnedigen
herren marggraff Josten uff das hns zum Spilberg stellen gefangen. Wenn ich dorumb vord gemanet vnd
zu gegenwertige sachen haben die edlen herren Hans von Weraw Jobst von Leuchtelig und Georg von
Weraw ne Jurefidel und ich das men zu vnter an diesem brieff gehenget. Solen zu Brinne nach Erste gebirt
Dvyaehundert Jare dornoch ynden fimpfundachtzigsten Jare des nachsten entage noch den Summe als may singt
Lettre.

18.)

Na listině s inventárním číslem 179, která je uložena v MZA v Brně se nachází 3 pečeti patřící Šternberkům, Ješkovi ze Šternberka a z Lukova, Markvartovi ze Šternberka a z Veselí a Jaroslavovi ze Šternberka a z Veselí.

Majitel pečeti:	Jan (Ješek) ze Šternberka a z Lukova
Datace:	08. 02. 1386
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	nejvyšší komorník cúdy olomoucké
Úřad:	Cúda olomoucká
Pečetitel:	rukojmě
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 26 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	4. z 5 (čtyř dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 9/179
Legenda (opis):	+ IOhAnnIS. DE: STE[Rn]BERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt jako hlavní dlužník, Markvart a Jaroslav ze Šternberka, Jan z Lukova, Filip ze Svojanova jako ručitelé slibují zaplatit do sv.

Michala dlužných 313 kop a 22 grošů Janovi z Mladé Boleslavi, jeho manželce a jejich dědicům, pražským židům spolu s týdenním úrokem 1 groše na kopu.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 59 - 60 a CDM XI, č. 387, s. 345 - 346.

Poznámky: listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webová databáze <<http://database.aipberoun.cz>> regist pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

19.)

Majitel pečeti:	Markvart ze Šternberka a z Veselí
Datace:	08. 02. 1386
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	rukojmě
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. z 5 (čtyř dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 9/179
Legenda (opis):	+ S [m]ARQVA[RT D] ST[ERNBERK]
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt jako hlavní dlužník, Markvart a Jaroslav ze Šternberka, Jan z Lukova, Filip ze Svojanova jako ručitelé slibují zaplatit do sv. Michala dlužných 313 kop a 22 grošů Janovi z Mladé Boleslavi, jeho manželce a jejich dědicům, pražským židům spolu s týdenním úrokem 1 groše na kopu.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 59 - 60 a CDM XI, č. 387, s. 345 - 346.

Poznámky:

listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webová databáze <<http://database.aipberoun.cz>>
regist pochází ze Švábenského katalogu A1 Stavovské listiny

20.)

Majitel pečeti:	Jaroslav (IV.) ze Šternberka a z Veselí
Datace:	08. 02. 1386
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	rukojmě
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 30 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	3. z 5 (čtyř dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev.j.č. 9/179
Legenda (opis):	+ S s * JAROSAL_[.]STE[.]BE[RK]
Popis obrazu:	ve spodní části pečetního pole se nachází doprava nakloněný gotický štít, na štítu je figura osmicípé hvězdy, na levém rohu štítu je položena vpravo hledící kbelíková přilba s klenotem osmicípé hvězdy, v levé pol. pečetního pole vlají příkrývadla
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt jako hlavní dlužník, Markvart a Jaroslav ze Šternberka, Jan z Lukova, Filip ze Svojanova jako ručitelé slibují zaplatit do sv. Michala dlužných 313 kop a 22 grošů Janovi z Mladé Boleslavi,

jeho manželce a jejich dědicům, pražským židům spolu s týdenním úrokem 1 groše na kopu.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32), s. 59 - 60 a CDM XI, č. 387, s. 345 - 346.

SEDLÁČEK - RŮŽEK. *Atlasy erbů a pečetí ...* (cit. s. 26)
sv. 5, s. 151. (tabule 25, č. 12)

Poznámky: listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu, Sedláčkova Atlasu pečetí a webové databáze <<http://database.aipberoun.cz>>
regist pochází ze Švábenského katalogu

21.)

Na listině s inventárním číslem 206, fond A1, uložené v MZA se původně nacházely 4 pečeti Šternberků, Zdeňka ze Šternberka (ztracena), Viléma ze Šternberka a Zlína, Petra ze Šternberka a Markvarta ze Šternberka (taktéž ztracena)

Majitel pečeti:	Vilém ze Šternberka a Zlína
Datace:	11. 01. 1389
Místo vydání listiny:	Olomouc
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	Pečeť znaková, úplný znak
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 24 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	6. z 21 (16 dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev. j. č. 11/ 206
Legenda (opis):	++s vilhelmi / d.sternberg
Popis obrazu:	ve spodní části pečetního pole se nachází štít nakloněný doprava, s figurou osmicípé hvězdy, na levém rohu štítu leží vpravo hledící kbelíková přilba, klenot osmicípá hvězda

- Obsah dokumentu: Markrabě Jošt jako dlužník a jeho ručitelé slibují, že budou splácet markraběti Prokopovi ročně po 2 000 kopách grošů, dluh 20 000 kop grošů pražských, vzniklý vykoupením všech Prokopových statků a hradů v Uhrách.
- Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32) a CDM XI., č. 538, s. 456 - 457.
- Poznámky: listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze <<http://database.aipberoun.cz>> regist pochází ze Švábenského katalogu

22.)

Majitel pečeti:	Petr (II.) z Šternberka, řečený z Bechyně
Datace:	11. 01. 1389
Místo vydání listiny:	Olomouc
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	pečeť znaková, s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	-
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	7. z 21 (16 dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	ev. j. č. 11/ 206
Legenda (opis):	+ Sigillum * petri* [de*] Sternberg (mezi slovy je pětilistý květ)
Popis obrazu:	v pečetním poli, které je rozděleno lomeným trojlistem se nachází gotický štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markrabě Jošt jako dlužník a jeho ručitelé slibují, že budou splácet markraběti Prokopovi ročně po 2 000 kopách grošů, dluh 20 000 kop grošů pražských, vzniklý vykoupením všech Prokopových statků a hradů v Uhrách.

Literatura / Edice: ŠVÁBENSKÝ. *Stavovské listiny...* (cit. s. 32) a CDM XI, č. 538, s. 456 - 457.

Poznámky: listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze <<http://database.aipberoun.cz>>
regist pochází ze Švábenského katalogu

23.)

Majitel pečeti:	Petr ze Šternberka
Datace:	17. 07. 1396
Místo vydání listiny:	Mejdlice
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	sudí
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	-
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2
Přípevnění:	-
Forma pečetě:	-
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	261
Legenda (opis):	+ sigillum * petri * de * sternberg
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Mikuláš, biskup olomoucký, svědčí, že se dohodl s markrabětem Joštem, aby jejich vzájemný spor byl předložen k rozhodnutí Petrovi ze Šternberka, Herartovi z Kunštátu, Petrovi z Kravař, a sůlibuje, že bude rozsudek rozhodčích zachovávat.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32) a CDM XII, č. 329, s. 304 - 305.

Poznámky:

listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze <<http://database.aipberoun.cz>>

regist pochází ze Švábenského katalogu

24.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka
Datace:	02. 06. 1398
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	-
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 4
Přípevnění:	-
Forma pečetě:	-
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	-
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	279
Legenda (opis):	S . ALBERTI. D. SSTERN[BeRG]
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Procek z Bouzova dosvědčuje, že markrabě Jošt zastavil tvrze Rabštejn, Rýmařov se statky a vesnicemi a činí určité závazky, co se týče zástavy.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32)
Poznámky:	listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze < http://database.aipberoun.cz > regist pochází ze Švábenského katalogu

25.)

Majitel pečeti:	Jaroslav ze Šternberka
Datace:	02. 06. 1398
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 29 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	4. ze 4
Přípevnění:	-
Forma pečetě:	-
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	A 1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	279
Legenda (opis):	+ IARoSlaWW . ST[eR]nB[eR]g
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole soudečkový štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Procek z Bouzova dosvědčuje, že markrabě Jošt zastavil tvrze Rabštejn, Rýmařov se statky a vesnicemi a činí určité závazky, co se týče zástavy.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 86-87.
Poznámky:	listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze < http://database.aipberoun.cz > regist pochází ze Švábenského katalogu

26.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka a z Lukova
Datace:	14. 07. 1410
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. z 19
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A1 Stavovské listiny 1212-1847
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	311
Legenda (opis):	+S. AlBeRTI + De + STERnBErG ∞
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Procek z Bouzova, jsa po třetí propuštěn ze zajetí u markraběte Jošta, slibuje, že nebude nikomu škodit na Moravě, v Čechách a v Uhrách.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32)
Poznámky:	listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze < http://database.aipberoun.cz > regest pochází ze Švábenského katalogu

27.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka a z Lukova
Datace:	02. 02. 1412
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	20. z 58
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	A1
Uložení listiny (archiv):	MZA Brno
Signatura / Inv.číslo:	314
Legenda (opis):	+S. AlBeRTI + De + STERnBErG ∞
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Král Václav a moravští stavové uzavírají lanfríd na 5 let.
Literatura / Edice:	ŠVÁBENSKÝ. <i>Stavovské listiny...</i> (cit. s. 32), s. 97.
Poznámky:	listina nebyla k dispozici, proto při popisu vycházím ze Švábenského katalogu a webové databáze < http://database.aipberoun.cz > regist pochází ze Švábenského katalogu

5.2.3

Státní oblastní archiv Třeboň

Následující listiny pocházejí z archivního fondu Cizí statky uloženého ve Státním okresním archivu v Třeboni.

28.)

Na listině s inventárním číslem 609 se nacházejí 2 Šternberské pečeti, první patří Albertu ze Šternberka a druhá, jeho synovci Petrovi ze Šternberka, kteří společně vydávají tuto listinu.

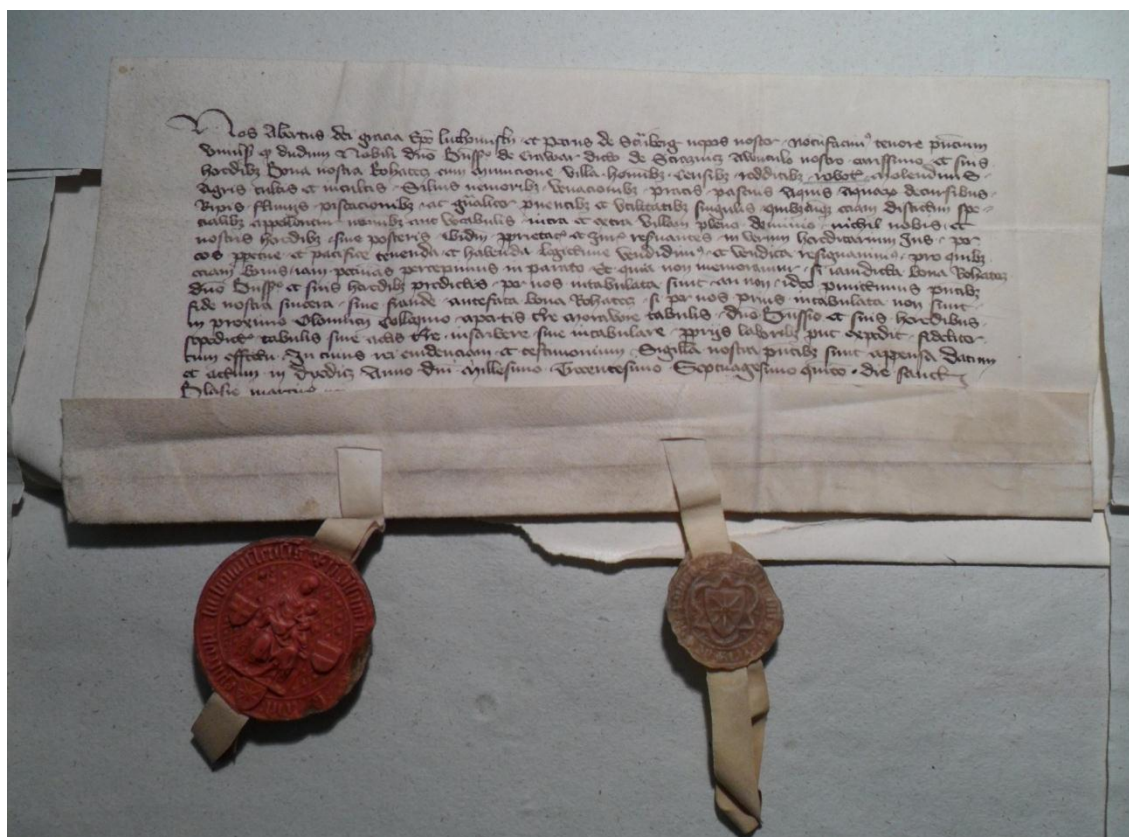
Majitel pečeti:	Albert (též uváděn jako Albrecht) ze Šternberka
Datace:	03. 02. 1375
Místo vydání listiny:	Dědice
Stav pečetitele:	duchovní, světský
Titul:	biskup litomyšlský
Úřad:	biskupství litomyšlské
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	pečeť obrazová, typ hagiografický
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 40 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. z 2
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	vosková miska
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Fond/sbírka:	Cizí statky
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	II 343 1/ 609
Legenda (opis):	+ sigillum : [gra]cia :/ episcopi : luthomislensis

Popis obrazu: ve středu pečetního pole Panna Maria na trůně, levou rukou drží Ježíška na klíně, po stranách a pod nimi erby, heraldicky vpravo štít rozdělen křížem, heraldicky vlevo štít polcený, pod trůnem ve středu třetí štít s figurou osmicípé hvězdy

Obsah dokumentu: Albert ze Šternberka spolu se svým synovcem Petrem dávají Benešovi z Kravař a ze Strážnice, ves Rohatec.

Literatura / Edice: CDM X, č. 245, s. 257.

Poznámky: regest přeložen z CDM X.

29.)

Majitel pečeti:	Petr ze Šternberka
Datace:	03. 02. 1375
Místo vydání listiny:	Dědice
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. z 2
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	vosková miska
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí statky
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	II 343 1/ 609
Legenda (opis):	+ sigillum * petri * de * sternberg
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole štít s figurou osmicípé hvězdy, kolem něj ozdobný lem ve tvaru mandorle, se třemi oblouky a třemi rohy
Obsah dokumentu:	Albert ze Šternberka spolu se svým synovcem Petrem dávají Benešovi z Kravař a ze Strážnice, ves Rohatec se vším příslušenstvím.
Literatura / Edice:	CDM X, č. 245, s. 257.
Poznámky:	regist přeložen z CDM X.

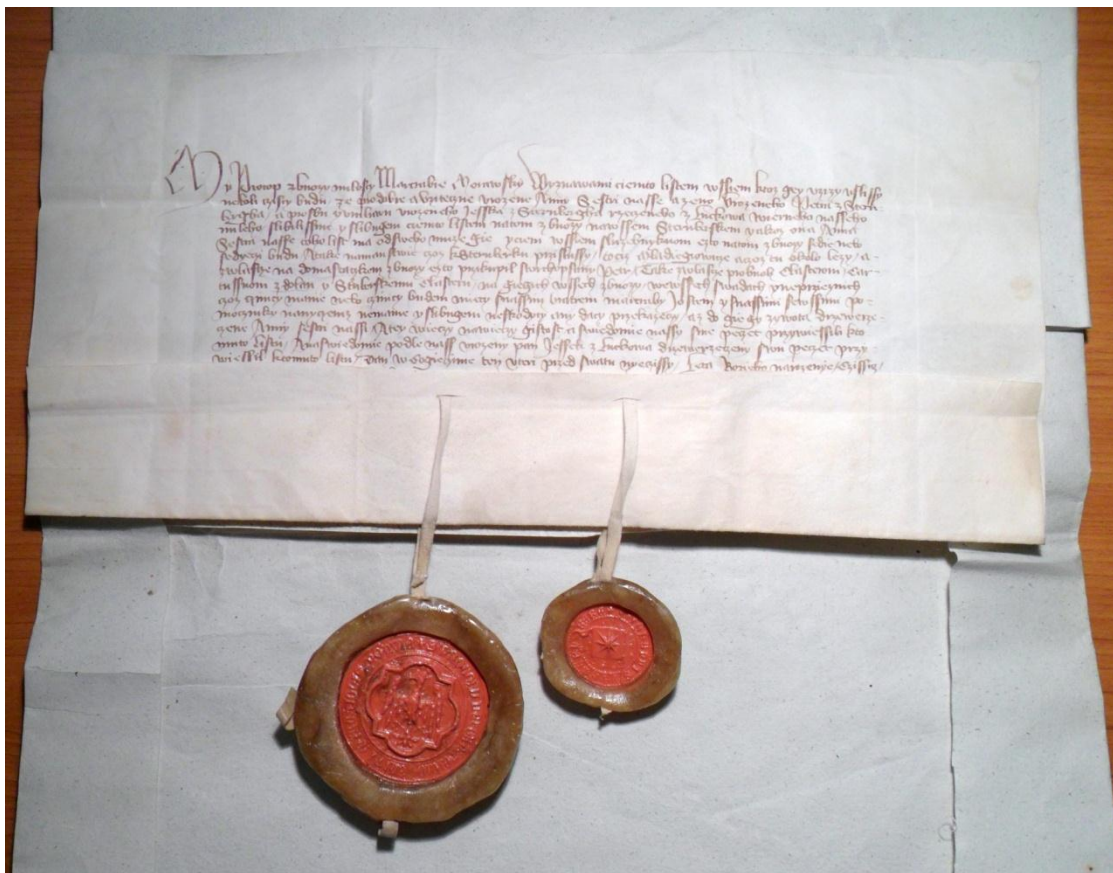

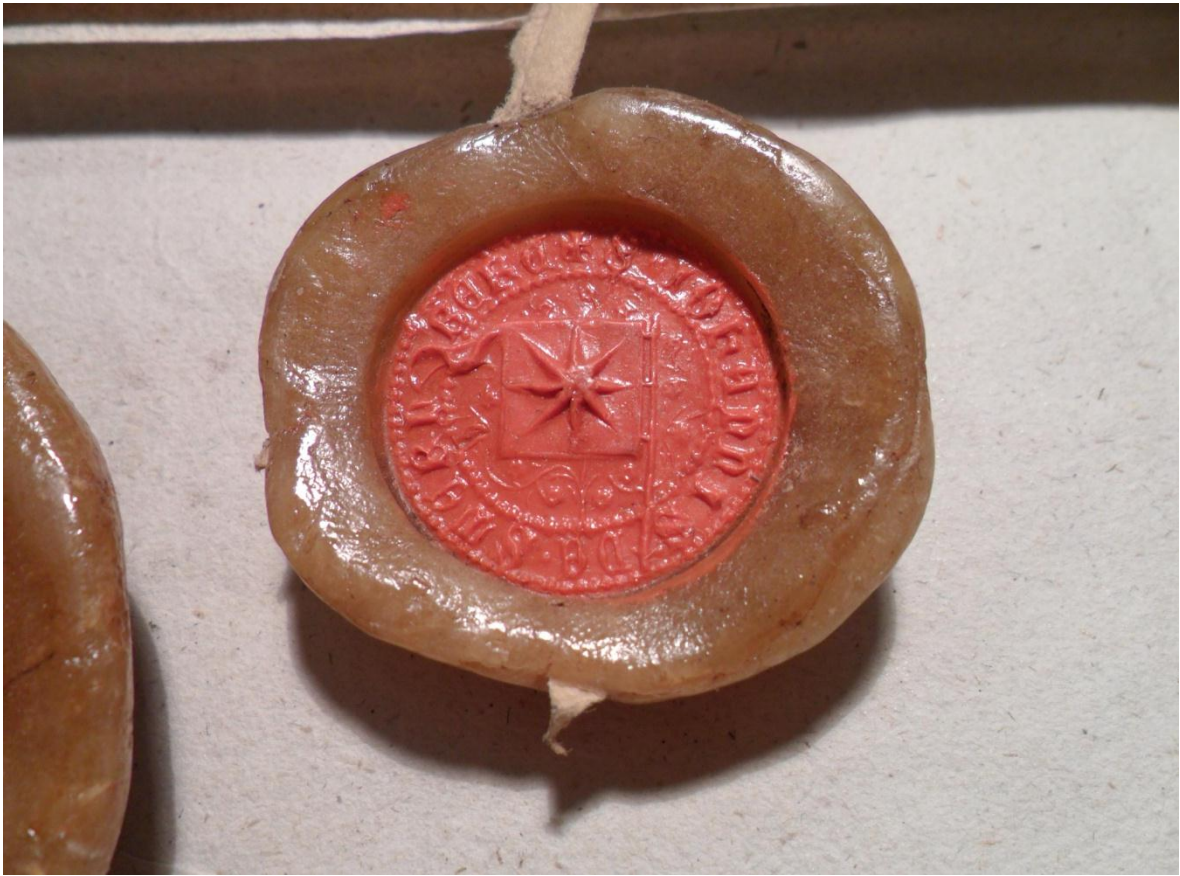
30.)

Listina s inventárním číslem 225 je datována 7. května 1391, vydavatelem je Vaněk ml. z Boskovic, svědkové jsou Jan ze Šternberka, řečený z Lukova, Jaroslav z Mezeříčí, Otonek řečený Koza z Cešic a Vincenc z Herultic.

Majitel pečeti:	Jan ze Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	07. 05. 1391
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	pečeť obrazová, typ věcný
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. z 5
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí statky
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	II 136 I/ 225
Legenda (opis):	+S.IOhAnnIS/De.STeRnBeRC
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole praporec směřovaný do leva, na něm figura osmicípé hvězdy, prostor kolem vyplněn rostlinnými motivy
Obsah dokumentu:	Vaněk ml. z Boskovic prodává markraběti Joštovi ves Doubravici nad Svitavou za 375 hřiven.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 27, s. 23 - 24.
Poznámky: regest přeložen z CDM XII.

31.)

Inventární číslo 692 má listina z 24. června 1392, vydavatelem této listiny je Albert ze Šternberka řečený ze Světlova.

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka, řečený ze Světlova
Datace:	24. 06. 1392
Místo vydání listiny:	hranice Chorvatska a Dunaje
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 30 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. z 8 (7 dochovaných)
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí statky
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	II 394 1/ 692
Legenda (opis):	+ S + ALBeRTVS x De STeRnBeRG x
Popis obrazu:	ve středu pečeti štít s figurou osmicípé hvězdy, kolem něj jsou 3 drobné větvičky
Obsah dokumentu:	Albert ze Šternberka, řečený z Světlova postupuje svému bratrovi Štěpánu ze Šternberka a na Zábřehu, hrad Nový Světlov.
Literatura / Edice:	CDM XII, č. 94, s. 79 - 80.

Poznámky:

regest přeložen z CDM XII.

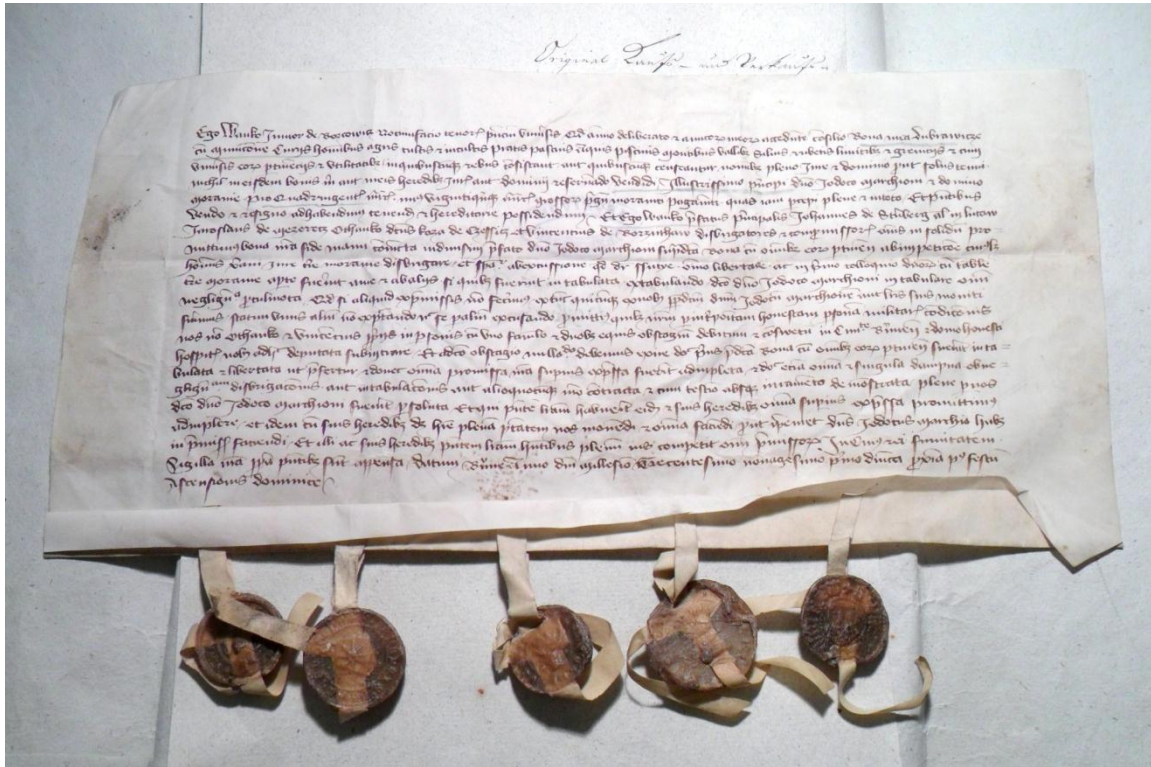
32.)

Dataci 19. leden 1395 nese listina s inventárním číslem 72, vydavatelem listiny je Moravský markrabě Prokop. Jako svědek zde vystupuje Ješek ze Šternberka a z Lukova.

Majitel pečeti:	Ješek (Jan) ze Šternberka, řečený z Lukova
Datace:	19. 01. 1395
Místo vydání listiny:	Kojetín
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	pečeť obrazová, typ věcný
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 2
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Fond/sbírka:	Cizí statky
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	Bělá II 28 1/ 72
Legenda (opis):	+S.IOhAnnIS/. De STeRn/BeRC
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole praporec směřovaný do leva, na něm figura osmicípé hvězdy, prostor kolem vyplněn rostlinnými motivy
Obsah dokumentu:	Moravský markrabě Prokop slibuje své sestře Anně, provdané za Petra ze Šternberka, že z jeho sporu s bratrem Joštem nevzejde žádná škoda na šternberském panství a majetku mu náležejícím.

Literatura / Edice: CDM XII, č.231, s.223.

Poznámky: regist přeložen z CDM XII.

Následujících 8 listin pochází z archivního fondu Cizí rody, který se též nachází ve Státním oblastním archivu v Třeboni.

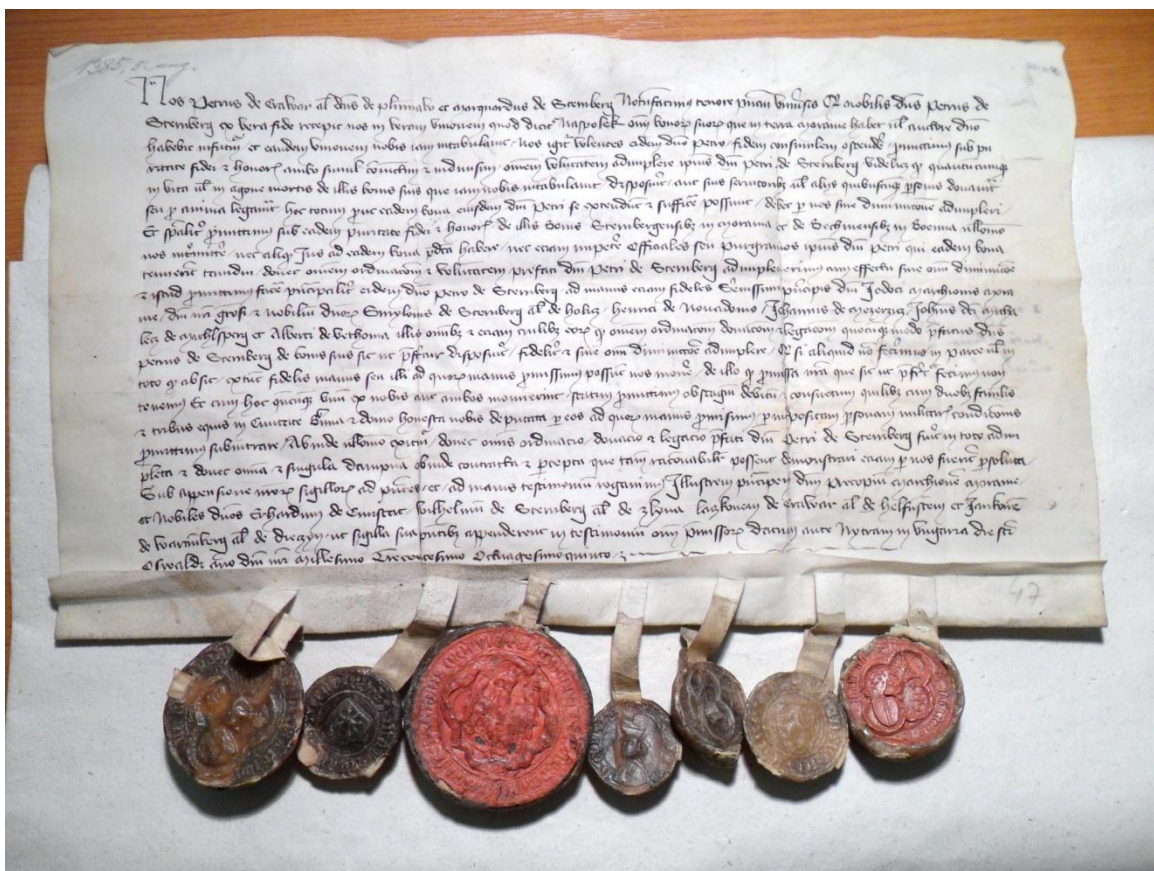
33.)

Majitel pečeti: Markvart ze Šternberka
Datace: 05. 08. 1385
Místo vydání listiny: Nitra
Stav pečetitele: vyšší šlechta
Titul: -
Úřad: -
Pečetitel: spoluvydavatel
Typ obrazu: erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar: kulatý
Typ pečeti: pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm: průměr 30 mm
Písmo: smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy: latina
Pořadí pečetě: 2. ze 7
Připevnění: přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě: pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti: včelí vosk
Barva: přírodního vosku
Fond/sbírka: Cizí rody
Uložení listiny (archiv): SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo: 47/-
Legenda (opis): +S. MarQW de [...] StErnBErG
Popis obrazu: ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu: Petr z Kravař a Markvart ze Šternberka se zavazují, že vyplní všechny příkazy Petra ze Šternberka, které se týkají jeho statků na Moravě, než přijal spolek. Vydavatelé Petr z Kravař a Markvart ze Šternberka
Svědkové: Prokop, markrabě moravský, Erhart z Kunštátu, Vilém ze

Šternberka a ze Zlína, Lacek z Kravař a z Helfštejna a Jan z Vartenberka, na Děčíně.

Literatura / Edice: CDM XI, č. 369, s. 334.

Poznámky: regest pochází z CDM XI.

34.)

Majitel pečeti:	Vilém ze Šternberka a ze Zlína
Datace:	05. 08. 1385
Místo vydání listiny:	Nitra
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	47/-
Legenda (opis):	+S. WILEM [de][z]lina
Popis obrazu:	ve středu pečetního obrazu, přilba s klenotem osmicípé hvězdy, kolem něj lem ve tvaru čísla 8
Obsah dokumentu:	Petr z Kravař a Markvart ze Šternberka se zavazují, že vyplní všechny příkazy Petra ze Šternberka, které se týkají jeho statků na Moravě, ne než přijal spolek. Vydavatelé Petr z Kravař a Markvart ze Šternberka Svědkové: Prokop, markrabě moravský, Erhart z Kunštátu, Vilém ze Šternberka a ze Zlína, Lacek z Kravař a z Helfštejna a Jan z Vartenberka, na Děčíně.

Literatura / Edice: CDM XI, č. 369, s. 334.

Poznámky: regist pochází z CDM XI.

35.)

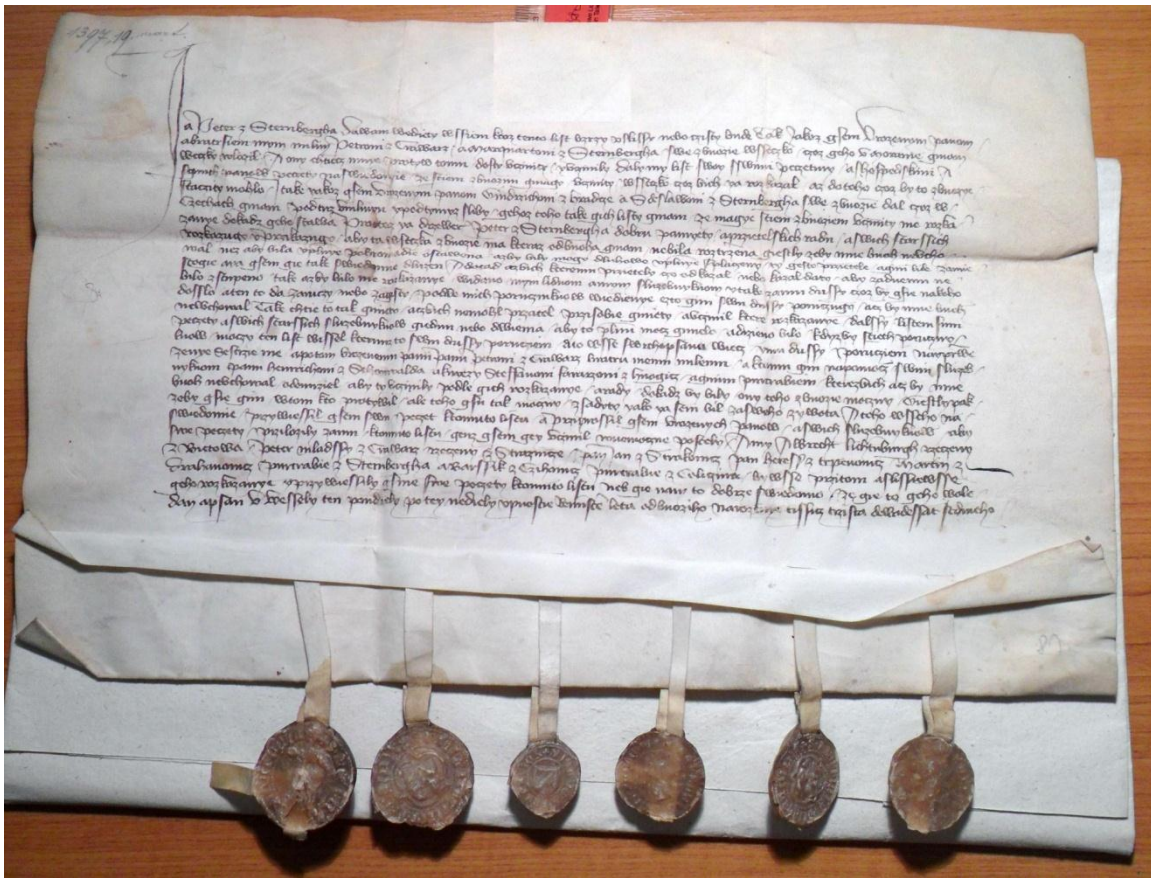
Listina s inventárním číslem 81 je poslední vůlí Petra ze Šternberka, Petrem vymírá šternberská větev.

Majitel pečeti:	Petr ze Šternberka
Datace:	19. 03. 1397
Místo vydání listiny:	Veselí
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	pečeť erbovní (znaková)
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	---
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 6
Přípevnění:	pečeť přípevněná na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	81/ -
Legenda (opis):	petri [de] S[.....]
Popis obrazu:	obraz setřen
Obsah dokumentu:	Jedná se o testament Petra ze Šternberka, jímž odkazuje své statky na Moravě Petrovi z Kravař a Markvartovi ze Šternberka, statky v Čechách pak odkazuje Jindřichovi z Hradce a Zdislavovi ze Šternberka. Majetek má po Petrově smrti zůstat pohromadě a zároveň mají být zaplaceny

všechny jeho dluhy. Vykonavateli závěži jsou ustanoveni: Petrova manželka Anna, Petr z Kravař, Jindřich ze Šovaldu a Štefan, farář ve Hnojicích. Svědci jsou zde: Albrecht z Lichtenburka a na Bítově, Jan ml. z Kravař a na Strážnici, Jan ze Strakonic, Hereš z Trpenovic, Martin z Drahanovic, purkrabí na Šternberku a Baršík z Čičovic, purkrabí na Količině.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 382, s. 347.

Poznámky: regest pochází z CDM XII.

36.)

Následující listina je označena signaturu 82, byla vydána 21. srpna 1397 v Brně, vydavatelem je Markvart ze Šternberka.

Na listině se nacházejí 4 pečeti Šternberků, Markvarta, Alberta a Jaroslava ze Šternberka a Alberta ze Šternberka na Konopišti.

Majitel pečeti:	Markvart ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 24 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	82/-
Legenda (opis):	+S. MARQVARTI. D. StERnBeRGI
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markvart ze Šternberka se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka

vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy Petra ze Šternberka, svého strýce, jehož je dědicem, Mikuláši ze Šonvaldu, Vavřincovi a jeho synu Jankovi z Jestřebí a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel a rukojmí: Albert ze Šternberka, Jaroslav ze Šternberka, Albert ze Šternberka a na Konopišti, Petr z Kravař na Plumově, Markvart ze Soběšína a Aleš z Řičan.

Literatura / Edice:

CDM XII, č. 413, s. 373.

Poznámky:

regest pochází z CDM XII.

37.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	rukojmi
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	82/-
Legenda (opis):	+S. ALBERTI + De + STERNBERG ∞
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markvart ze Šternberka se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy Petra ze Šternberka, svého strýce, jehož je dědicem, Mikuláši ze Šonvaldu, Vavřincovi a jeho synu Jankovi z Jestřebí a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel a rukojmí: Albert ze

Šternberka, Jaroslav ze Šternberka, Albert ze Šternberka a na Konopišti,
Petr z Kravař na Plumově, Markvart ze Soběšína a Aleš z Říčan.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 413, s. 373.

Poznámky: regest pochází z CDM XII.

38.)

Majitel pečeti:	Jaroslav ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	rukojmi
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 29 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	3. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	82/-
Legenda (opis):	+ IARoSlaWW . ST[eR]nB[eR]g
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markvart ze Šternberka se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy Petra ze Šternberka, svého strýce, jehož je dědicem, Mikuláši ze Šonvaldu, Vavřincovi a jeho synu Jankovi z Jestřebí a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel a rukojmí: Albert ze

Šternberka, Jaroslav ze Šternberka, Albert ze Šternberka a na Konopišti,
Petr z Kravař na Plumově, Markvart ze Soběšína a Aleš z Říčan.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 413, s. 373.

Poznámky: regist pochází z CDM XII.

39.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka a na Konopišti
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	rukojmí
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 30 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	4. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	82/-
Legenda (opis):	+S. AIBERTI + De + STERNBERG ∞
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markvart ze Šternberka se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy Petra ze Šternberka, svého strýce, jehož je dědicem, Mikuláši ze Šonvaldu, Vavřincovi a jeho synu Jankovi z Jestřebí a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel a rukojmí: Albert ze

Šternberka, Jaroslav ze Šternberka, Albert ze Šternberka a na Konopišti,
Petr z Kravař na Plumově, Markvart ze Soběšína a Aleš z Říčan.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 413, s. 373.

Poznámky: regist pochází z CDM XII.

40.)

Vydavatelem listiny se signaturou 83 je Jan ze Šternberka a z Lukova, tato listina byla vydána na Lukově 21. srpna 1397. Na této listině jsou ještě další dvě pečeti patřící Šternberkům, Matouše a Alberta.

Majitel pečeti:	Jan ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Lukov
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem v pečetním poli
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	83/-
Legenda (opis):	+ S. IOhanniS. De. StERnBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází vlající korouhev natočená doleva, s figurou osmicípé hvězdy, kolem korouhve jsou rostlinné ornamenty
Obsah dokumentu:	Jan ze Šternberka a Lukova, se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského,

Přemka vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy svého strýce Petra ze Šternberka, jehož je dědicem, klášteru ve Šternberku, Přibíkovi z Dobromilic, a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel Jan ze Šternberka a jeho rukojmí: Matouš ze Šternberka, kanovník olomoucký, Albert ze Šternberka, Bušek z Krásna a z Češtic, Mikšík u Milcan a Kurovic, Přibík z Malotína a Hrádku, Vítek z Bystřice, purkrabí na Lukově.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 414, s. 374.

Poznámky: regist pochází z CDM XII.

41.)

Majitel pečeti:	Matouš ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Lukov
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem v pečetním poli
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	83/-
Legenda (opis):	+S. PATRI. DE. StER....G
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází vlající korouhev natočená doprava, s figurou osmicípé hvězdy, kolem korouhve jsou rostlinné ornamenty
Obsah dokumentu:	Jan ze Šternberka a Lukova, se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka vévody opavského, Lacka z Kravař a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy svého strýce Petra ze Šternberka, jehož je dědicem, klášteru ve Šternberku, Příbíkovi z Dobromilic, a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel Jan ze Šternberka a jeho rukojmí: Matouš ze

Šternberka, kanovník olomoucký, Albert ze Šternberka, Bušek z Krásna z Ceštic, Mikšík u Milcan a Kurovic, Přibík z Malotína a Hrádku, Vítek z Bystřice, purkrabí na Lukově.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 414, s. 374.

Poznámky: regist pochází z CDM XII.

42.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka
Datace:	21. 08. 1397
Místo vydání listiny:	Lukov
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková),
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	3. ze 7
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	83/-
Legenda (opis):	+S+ AllBerti. DE. STERnBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole je osmicípá hvězda
Obsah dokumentu:	Jan ze Šternberka a Lukova, se zavazuje, k rukám Anny, vdovy po Petrovi ze Šternberka, Jošta, markraběte moravského a braniborského, Přemka vévody opavského, Lacka z Kravaň a Jindřicha ze Šonvaldu, že zaplatí dluhy svého strýce Petra ze Šternberka, jehož je dědicem, klášteru ve Šternberku, Příbíkovi z Dobromilic, a dalším jmenovaným věřitelům. Pečetí vydavatel Jan ze Šternberka a jeho rukojmí: Matouš ze Šternberka, kanovník olomoucký, Albert ze Šternberka, Bušek

z Krásna z Ceštic, Mikšík u Milcan a Kurovic, Přibík z Malotína a
Hrádku, Vítek z Bystřice, purkrabí na Lukově.

Literatura / Edice: CDM XII, č. 414, s. 374.

Poznámky: regest pochází z CDM XII.

43.)

Listina ze 7. srpna 1398, se signaturou 86 je testamentem Anny ze Šternberka.

Majitel pečeti:	Anna ze Šternberka, rozená kněžna opavská a ratiborská
Datace:	07. 08. 1398
Místo vydání listiny:	Šternberk
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková),
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 22 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. z 5
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	86/-
Legenda (opis):	+S+ AnnE+ DE+ STERnBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole je čtvrcený štít, v prvním a čtvrtém poli je pětilistý květ, ve druhém a třetím poli je osmicípá hvězda
Obsah dokumentu:	Anna rozená kněžna opavská a ratibořská, vdova po Petrovi ze Šternberka, činí na základě listu o svobodném kšaftování od Prokopa a Jošta markrabat moravských poslední vůlí, jíž odkazuje všechen svůj

majetek Lackovi z Kravař na Helfenštejně. Svědci: Markrabě Prokop, Přemek, vévoda Opavský, Petr z Kravař na Plumově, Heralt z Kunina města

Literatura / Edice: CDM XII, č. 492, s. 436.

Poznámky: regist pochází z CDM XII.

44.)

Listina se signaturou 88 je testamentem Smila ze Šternberka a na Hohenštejně ze 23. října 1398.

Majitel pečeti:	Smil ze Šternberka a na Hohenštejně.
Datace:	23. 10. 1398
Místo vydání listiny:	Hohenštejn
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s klenotem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 4
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	88/-
Legenda (opis):	+S+SMILONIS. DE. STERNBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází přilba s klenotem osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Smil ze Šternberka na Hohenštejně činí poslední vůli, jíž odkazuje peněžní částky Michálkovi, sestřenci purkrabího Berana, klášteru Krasíkovu, knězi Jakubovi, knězi Nickovi, purkrabímu Beranovi v Šilperku (děkanství Šumperk) Smilovi z Krhova a dalším

služebníkům. Peníze mají vyplatit Zdeněk a Ješek ze Šternberka purkrabímu Beranovi. Smil ze Šternberka. Svědkové: Mikuláš Mráz, hejtman na Mirově, bratr biskupa olomouckého, Vítek, rec Šipík, purkrabí na Zábřehu, Pešik z Krumpachu.

Literatura / Edice: CDM XIII, č. 314, s. 323.

Poznámky: regist pochází z CDM XIII.

45.)

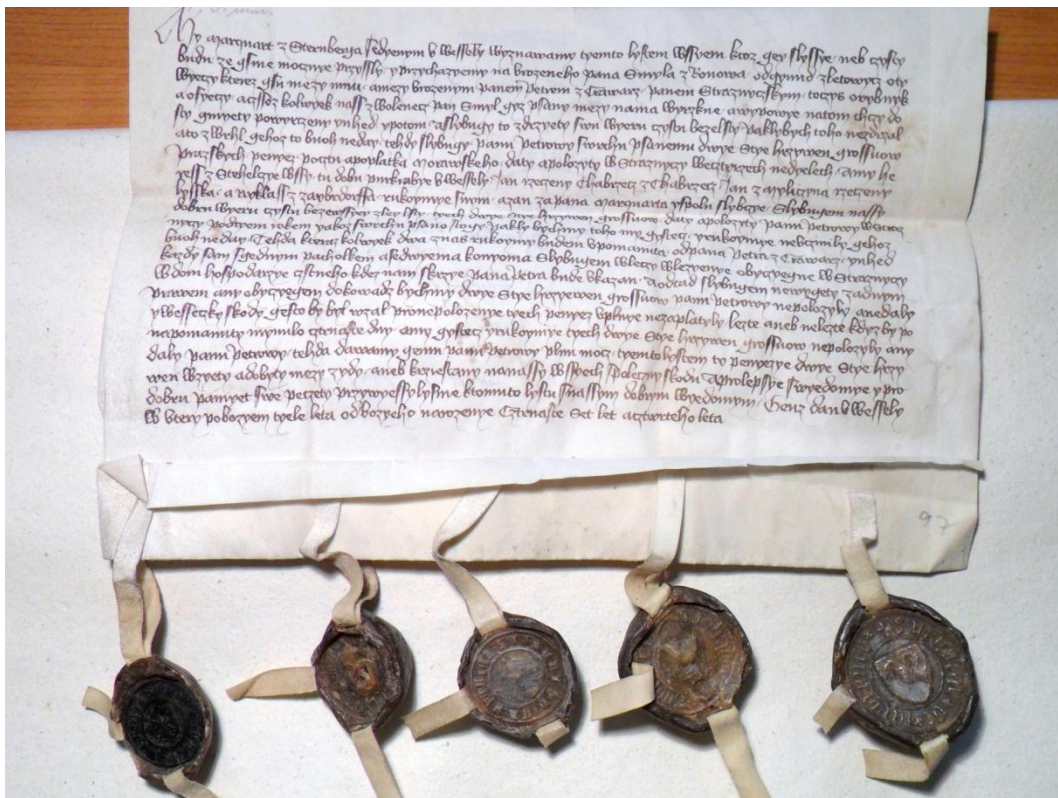
Pod signaturou 97 je uložena listina z 3. června 1404, vydavatelem je Markvart ze Šternberka na Veselí.

Majitel pečeti:	Markvart ze Šternberka na Veselí
Datace:	03. 06. 1404
Místo vydání listiny:	Veselí
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní znaková s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 25 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. z 5
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	97/-
Legenda (opis):	+S MARKVARTI. DS.TErNBERG
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Markvart ze Šternberka na Veselí se zavazuje, že ve svém sporu s Petrem z Kravař na Srážnici o rybník a sečné, podřídí rozhodnutí Smila z Ronova na Letovicích. Markvart ze Šternberka. Svědkové:

Hereš Stehelcevsí, Jan Chabrec, Jan z Miličina, rec. Liška, Niklas z Aibrdorfa.

Literatura / Edice: BENEŠ, František – BERÁNEK, Karel. *Soupis česky psaných listin a listů do roku 1526: Originály listin 1378-1471*. sv. 1/1. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, 1974, s. 54 a CDM XIII, č. 314, s. 323.

Poznámky: regist pochází z CDM XIII.

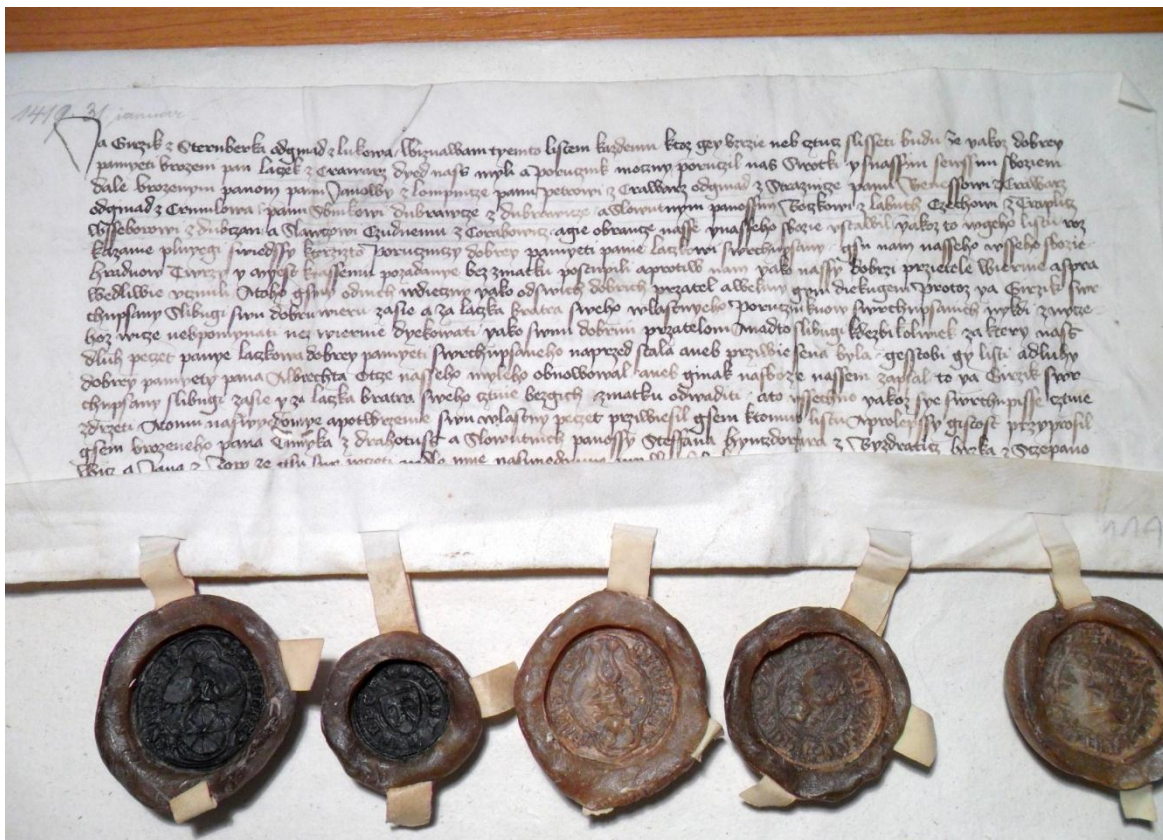
46.)

Majitel pečeti:	Jiřík ze Šternberka a Lukova
Datace:	31. 01. 1419
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 30 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. z 5
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	černý vosk
Fond/sbírka:	Cizí rody
Uložení listiny (archiv):	SOA Třeboň
Signatura / Inv.číslo:	111/-
Legenda (opis):	+S+ GEORGE+ STERNBERG
Popis obrazu:	ve spodní části pečeti se nachází gotický štít (natočený vpravo) s figurou osmicípé hvězdy, na levém rohu štítu se nachází kolčí přilba, (hledící vlevo), s vlajíciemi příkrývadly a klenotem osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Jiřík ze Šternberka a Lukova potvrzuje, že jeho dědem Lackem z Kravař ustanovení poručníci nad ním, a jeho bratrem, Jan z Lomnice, Petr z Kravař a ze Strážnice, Beneš z Kravař a z Krumlova, Zbyněk Doubravec z Doubravice, Boček z Labut a Čech z Traplic, Všebor z Dubčan a Slavec Cudný z Korábovic, chránili dobře je o jejich

majetek a nyní jim jej v pořádku vydali. Jiřík ze Šternberka. Svědkové: Kuník z Drahaotuš, Štefan Hynedorfar z Byzdatic, Hrzek ze Štěpánovic, Jan ze Žop.

Literatura / Edice: AČ I, č. 11, s. 147.

Poznámky: regist pochází z AČ I.

5.2.4

Národní archiv

Následující listiny pocházejí z Národního archivu České republiky z fondu Maltézští rytíři.

47.)

Majitel pečeti:	Zdislav ze Šternberka
Datace:	30. 09. 1297
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní erbovní pečeť (znaková), s úplným znakem
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 31 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	11. z 18 (15 dochovaných)
Připevnění:	přivěšení pečeti na hedvábných nitích
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Maltézští rytíři – české velkopřevorství (ŘM)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	LV Extr. 5/ 2693
Legenda (opis):	SeCReTVm. SDeZLAI De // STeRn/BeRG Opis je veden ve dvou linkách, ve slově SDeZLAI je písmeno Z psáno obráceně.

- Popis obrazu: ve středu pečetního pole je štít s figurou osmicípé hvězdy, štít nakloněn heraldicky vpravo, nad jeho levým rohem přilba, s klenotem hvězdy s kytami na koncích
- Obsah dokumentu: Protiva řečený z Doubravice vysvědčuje pře úředníky provinciálního soudu, že menší část své dědiny ležící na obou březích Bečvy a koupené kdysi od Šebora z Úherčic, Drslava, syna Vykandova, Herborda z Nezamyslic, Matouše z Žeranovic a Mikuláše z Veselí, se souhlasem krále Václava za 250 hřiven stříbrných. Prodal a zbývající větší část pro spásu své duše odkázal Eckovi, mistru templářského řádu v Čechách a na Moravě.
- Literatura / Edice: RBM II, č. 1767, s. 759 – 760.
- Poznámky: regest pochází z RBM II.

48.)

Majitel pečeti:	Albert ze Šternberka
Datace:	30. 09. 1297
Místo vydání listiny:	Brno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	Komorník olomoucký
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková s úplným znakem)
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 26 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	14. z 18 (15 dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na hedvábných nitích
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Maltézští rytíři – české velkopřevorství (ŘM)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	LV Extr. 5/ 2693
Legenda (opis):	S . ALBeRT[I] D . STeRnBeRCh
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole je štít s figurou osmicípé hvězdy, štít nakloněn heraldicky vpravo, nad jeho levým rohem přilba, s klenotem hvězdy s kytami na koncích
Obsah dokumentu:	Protiva řečený z Doubravice vysvědčuje pře úředníky provinciálního soudu, že menší část své dědiny ležící na obou březích Bečvy a koupené kdysi od Šebora z Úherčic, Drslava, syna Vykandova, Herborda z Nezamyslic, Matouše z Žeranovic a Mikuláše z Veselí, se souhlasem krále Václava za 250 hřiven stříbrných. Prodal a zbývající větší část pro

spásu své duše odkázal Eckovi, mistru templářského řádu v Čechách a na Moravě.

Literatura / Edice: RBM II, č. 1767, s. 759 – 760.

Poznámky: regest pochází z RBM II.

49.)

Majitel pečeti:	Diviš ze Šternberka
Datace:	03. 03. 1308
Místo vydání listiny:	neuvedeno
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	erbovní pečeť (s úplným znakem)
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	5. ze 7 (4 dochované)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volná
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Maltézští rytíři – české velkopřevorství (ŘM)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	LV Extr. 8/ 2696
Legenda (opis):	[D.]VYSII D STeRnBe[R.]
Popis obrazu:	Ve středu pečetního pole je štít s figurou osmicípé hvězdy, štít nakloněn heraldicky vpravo. Pečeť je poškozená a zbylá část se nedochovala.
Obsah dokumentu:	Vok z Kravař se souhlasem velmistra templářského řádu a rakouského a štyrského knížete Fridricha přijímá od Ecka, mistra řádu v Čechách a na Moravě, na 31 let město Vsetín s hradem Friendsberkem emfyteutickým právem bez porušení podacího tamních kostelů.
Literatura / Edice:	RBM II, č. 2170, s. 935 – 36.

Poznámky:

z pečeti se dochovalo pouze torzo, při popisu vycházím z katalogu na

<http://database.aipberoun.cz>

regist pochází z RBM II.

50.)

Majitel pečeti:	Jaroslav ze Šternberka
Datace:	29. 08. 1344
Místo vydání listiny:	Kladsko
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	Hejtman kladský
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť, s klenotem v pečetním poli
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 28 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 3 (2 dochovaných)
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Maltézští rytíři – české velkopřevorství (ŘM)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	2896/ LIX Kl 6
Legenda (opis):	+ A IAR [oslai] [de S]teRnBeR[ch]
Popis obrazu:	Ve středu pečetního pole helma s vlajíciemi příkryvadly, na helmě zasazen klobouk, jako klenot osmicípá hvězda.
Obsah dokumentu:	Jaroslav ze Šternberka, hejtman v Kladsku, rozhoduje, že Fricek s manželkou Kateřinou a Martin, mají platit johanitům ze svého lánu v Korytówě 5 měřic žita a 5 měřic ovsa a to na sv. Havla jednou ročně.
Literatura / Edice:	BERÁNEK, Karel - UHLÍŘOVÁ, Věra. <i>Archiv českého velkopřevorství maltského řádu: Inventář SÚA, Díl I. - Listiny 1128 - 1880, sv. 1 - 4, Praha: 1966.</i>

Poznámky:

pečeť je částečně poškozená v horní části

regist pochází z <<http://www.monasterium.com>>

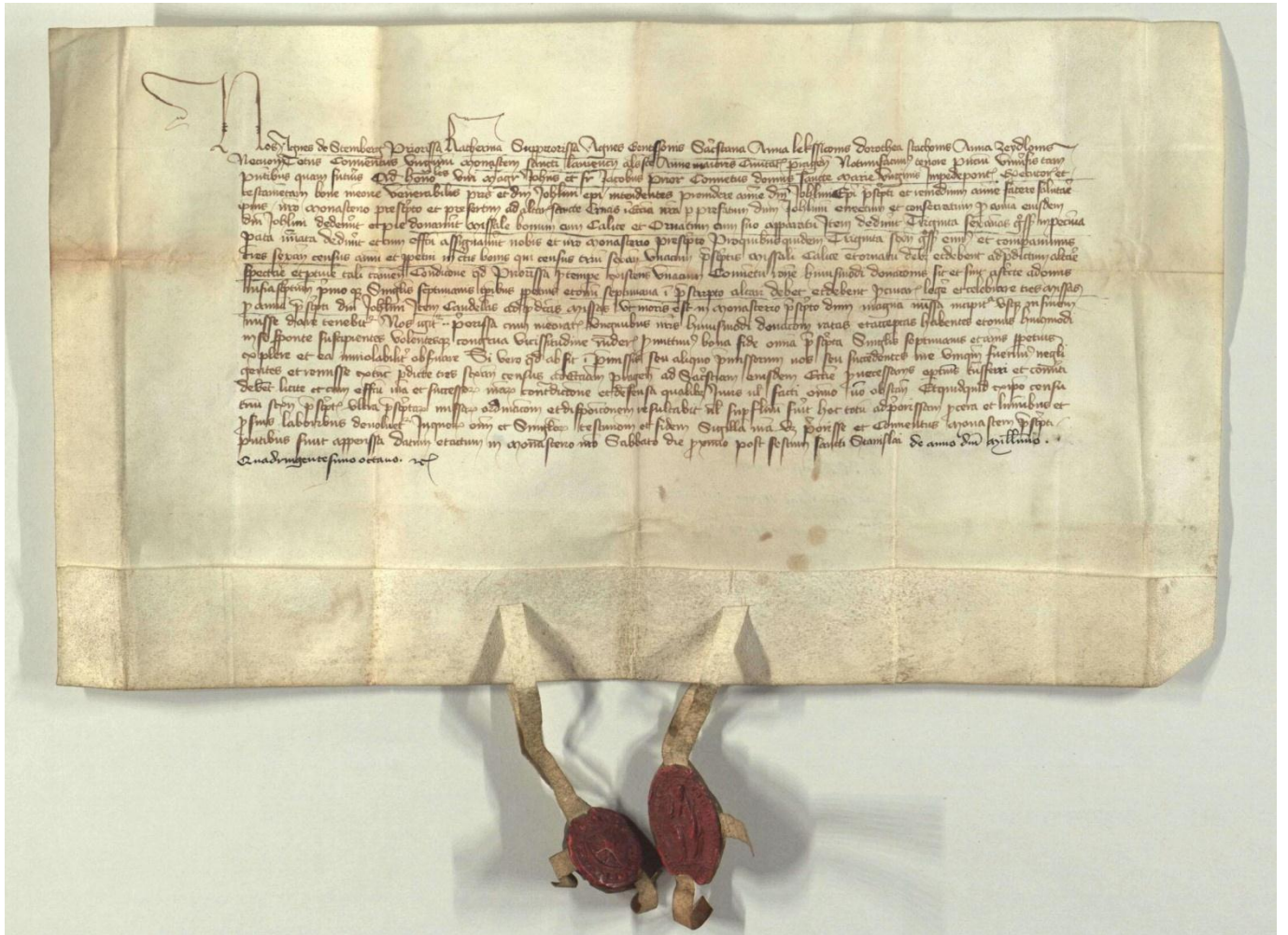

51.)

Majitel pečeti:	Anežka ze Šternberka
Datace:	12. 05. 1408
Místo vydání listiny:	Praha, klášter sv. Anny
Stav pečetele:	duchovní, řádový, světský
Titul:	-
Úřad:	Převorka kláštera dominikánek
Pečetitel:	vydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť, s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	---
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1. ze 2
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť volně
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	červená
Fond/sbírka:	Maltézští rytíři – české velkopřevorství (ŘM)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	XL VII Pr 129
Legenda (opis):	+ S [AGNETIZ] . De . STeRnBeRK
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole se nachází štít s figurou osmicípé hvězdy
Obsah dokumentu:	Anežka ze Šternberka, převora, a konvent u sv. Vavřince jinak sv. Anny na Starém Městě pražském vysvědčují, že jim mistr Jan a Jakub, převor konventu u Panny Marie, vykonavatelé závěti biskupa Johlina, dali k oltáři sv. Kříže, který Johlin zřídil a posvětil, misál, kalich, ornát a 30 kop, za které mají koupit roční důchod 3 kopy. Za to mají být čteny u oltáře 3 mše týdně.

Literatura / Edice: BERÁNEK - UHLÍŘOVÁ, Archiv českého velkopřevorství ...
(cit. s. 134.)

Poznámky: regist pochází z <<http://www.monasterium.com>>

Následující pečeť pochází z Národního archivu, fond Archiv České koruny 1158 – 1935.

52.)

Majitel pečeti:	Jaroslav ze Šternberka
Datace:	24. 05. 1284
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetitele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	svědek
Typ obrazu:	pečeť portrétní
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 60 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	9. z 18
Přípevnění:	pečeť přivěšená na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	odlitek
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	Archiv České koruny (1158-1935)
Uložení listiny (archiv):	NA
Signatura / Inv.číslo:	24/ -
Legenda (opis):	.S. DOMInI . IAROSLA[I] [STERNBER]C
Popis obrazu:	Ve středu pečetního pole se nachází stojící rytíř v plné zbroji (na brnění jsou vyobrazeny dvě osmicípé hvězdy), v pravici nese praporec se symbolem osmicípé hvězdy, v levé ruce drží meč hrotem se opírající o zemi, vedle meče spočívá štít s figurou osmicípé hvězdy. Nad hlavou se rozprostírá stan, který se spouští z košatého stromu.

Obsah dokumentu: Ojír z Lomnice, nejvyšší komorník Království českého, a jiní slibují zachovávat věrnost a poslušnost Václavu II., pánu a dědici Království českého, a také příměří s Purkartem z Vimperka a jeho stoupenci.

Literatura / Edice: RBM II, č. 1317, s. 570.

Poznámky: regist pochází RBM II.

Nos Hugo de Lommis cum Regni Rati Camerari, Brozua de hufis puchmii puzgo, Zaruffus de falkensteyn, Carago de crimmou
subcament, Regni Rati, Henricus de Rofembach, Ulrich de noua domo, Zofema de seris Hamanus de dubi duxp, Janyllus de Schenberch
pencia 7 puchmianus 7 rancow, Hinc de Luchemburch, Albas de abebach, Guana de Capemlic, Andreas de Cauchelo, Joco de Wfch, An
thelmus de pulan, Joco de porensteyn, Zobehad de Lucis, Holenus de wildensteyn, 7 omni 7 singli fies amia 7 cognati nri, sine omi dolo
capaco, sup malo ingenio ueraco pnciam, dno cencoglo dno 7 heredi Regni Rati 7 marchionis comitis fidelitatis 7 homagium, 7 cum p dno
7 Regi nro Lubomir, 7 habe semp uolum, efficacia, fidei 7 deuote, subip pndim, 7 diuon, 7 omib fies Regi 7 nro dno manul, pnciam qz no
ra fide, paco sup concordia, cu puchmido de rumburch, Angulo de Tredun, Sdyllio de Leuenberch, Zofema de Criffon, Thoma de Wochyn, Wa
nessio de raurtenberch, Zofuslio de Clingenberch, Gmano de Baemburch, Thoma de Clingenberch, 7 omni 7 singlis frib, amias 7 cognatis eoz 7
cu eoz homib, 7 habueoib, Regni Rati inuolabile pncio confite, Quis si forte nos ut aliquis ex nob fidelitatis men, deuote pnciam 7 obedientiam
pnciam de dno nro cencoglo, 7 paco 7 concordia no pnciam, ut uolum, pnciam, epifcopos 7 fames ab omib, repuar, n no 7 pnciam dno pnciam.
7 de dno cencoglo, 7 qz bona nra omia cu pnciam, qz mobilia, ut alicui ex nob qui pnciam, cu pnciam, inuolabile, sine ipi pnciam, ad dno rati
colla, 7 i cu 7 suos heredes, omne uis dno, 7 pnciam, quod ut qui Lubomir, ad rati pnciam, ex dno, 7 pnciam, nris filijs, 7 heredib, ut pnciam, pnciam
pnciam, 7 pnciam, nris ab ipi dno cencoglo, ut heredi, ad rati bona, si nos ut aliquis ex nob pnciam, fidelitatis, 7 obedientiam, 7 pnciam, 7 concordiam, pnciam
dno, 7 no pnciam, repuar, p nos ut pnciam, pnciam, aliqua meo, seu ai, n rati dno cencoglo, qz, at ut nob ut alicui ex nob qui pnciam, si
delicta, 7 obedientiam, 7 concordiam, no pnciam, ut dno, pnciam, uenia, amib, n eunde dno cencoglo, rogabim, seu pnciam, pnciam, nro cu pnciam
pnciam, pnciam, dno, 7 no pnciam, pnciam, totis nris uirib, 7 pnciam, pnciam, uer, pnciam, 7 pnciam, pnciam, sup concordiam, curbarim, pnciam, pnciam, co
nno, pnciam, uoluntate, pnciam, in unufat, pnciam, singli, omi uiri, 7 pnciam, qui ut qui pnciam, pnciam, de uis, ut de pnciam, aliqua meo, seu ai, n no 7 omi
indulgencia, ut respice, pnciam, seu pnciam, que ut quod p nos ut aliquis nris, pnciam, ut obit, ut no pnciam, ut ueni, debim, ad pnciam, omni, ut alicui,
pnciam, ut quod, 7 pnciam, pnciam, abfolute, uncto, rati, hinc, ut nro, pnciam, pnciam, que ad dno pnciam, pnciam, ut pnciam, pnciam, a pnciam, pnciam, pnciam
uenaro, sup, pnciam, pnciam, pnciam, inuolabile, uer, uolum, pnciam, pnciam, in dno pnciam, am, ab eoz pnciam, pnciam, ad uolum,
abfolute, libe, 7 imunes, nichim, in fidelitatis, men, deuote, 7 obedientiam, pnciam, de dno cencoglo, rati, 7 pnciam, 7 concordiam, cu pnciam,
7 eoz homib, Regni Rati, subim, pnciam, sic, sup, deuote, In cui, in rati, omi, 7 robur, firme, ualiam, pnciam, pnciam, 7 sigillis, nris, pnciam,
admiri, laum, 7 dno, pnciam, Anno dno, millo, ducento, octoginta, quarto, nono, tot, Junij, duodecimo, pnciam,

5.2.5

Státní oblastní archiv Jindřichův Hradec

Poslední dvě listiny pocházejí ze Státního oblastního archivu v Jindřichově Hradci, fond Rodinný archiv pánů z Hradce.

53.)

Majitel pečeti:	Zdislav ze Šternberka
Datace:	3. 5. 1392
Místo vydání listiny:	Praha
Stav pečetele:	vyšší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková) s erbovní figurou na štítu
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	gotická minuskula
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	2. ze 7
Připevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přírodního vosku
Fond/sbírka:	RAH
Uložení listiny (archiv):	SOA Jindřichův Hradec
Signatura / Inv.číslo:	-/39
Legenda (opis):	sigilum sdeslav de sternber.g
Popis obrazu:	ve středu pečetního pole gotický erb s figurou osmicípé hvězdy, okolo ozdobný lem ve tvaru mandorle, se třemi oblouky a třemi rohy, které zasahují do legendy

Obsah dokumentu: Jindřich z Hradce společně se Zdislavem ze Šternberka, se zavazují Petrovi ze Šternberka, že s Bechyní a jinými statky, které jim dal připsat do desek zemských, naloží podle Petrova ustanovení.

Literatura: RBM III, č. 117, s. 267.

Poznámky: text oddělen 4 tečkami ve tvaru kosočtverce
regest pochází ze RBM III.

Poslední pečetí je pečeť Štěpána z Březnice řečeného ze Šternberka. Do katalogu jsem ji zařadila i přes to, že nepatří přímo mezi pečeti Šternberské, neboť Štěpán nepatřil rodem mezi Šternberky. Pravděpodobně se mezi Šternberky dostal sňatkem s Anežkou, ta asi také patřila mezi Šternberky, jak napovídá opis legendy: *S AGNETIZ U STARMBh* - Štamperk. V listině je uvedeno Agnes d. Sternb a listina byla vydaná na Moravském Šternberku, což odkazuje na spřízněnost s tímto rodem.

54.)

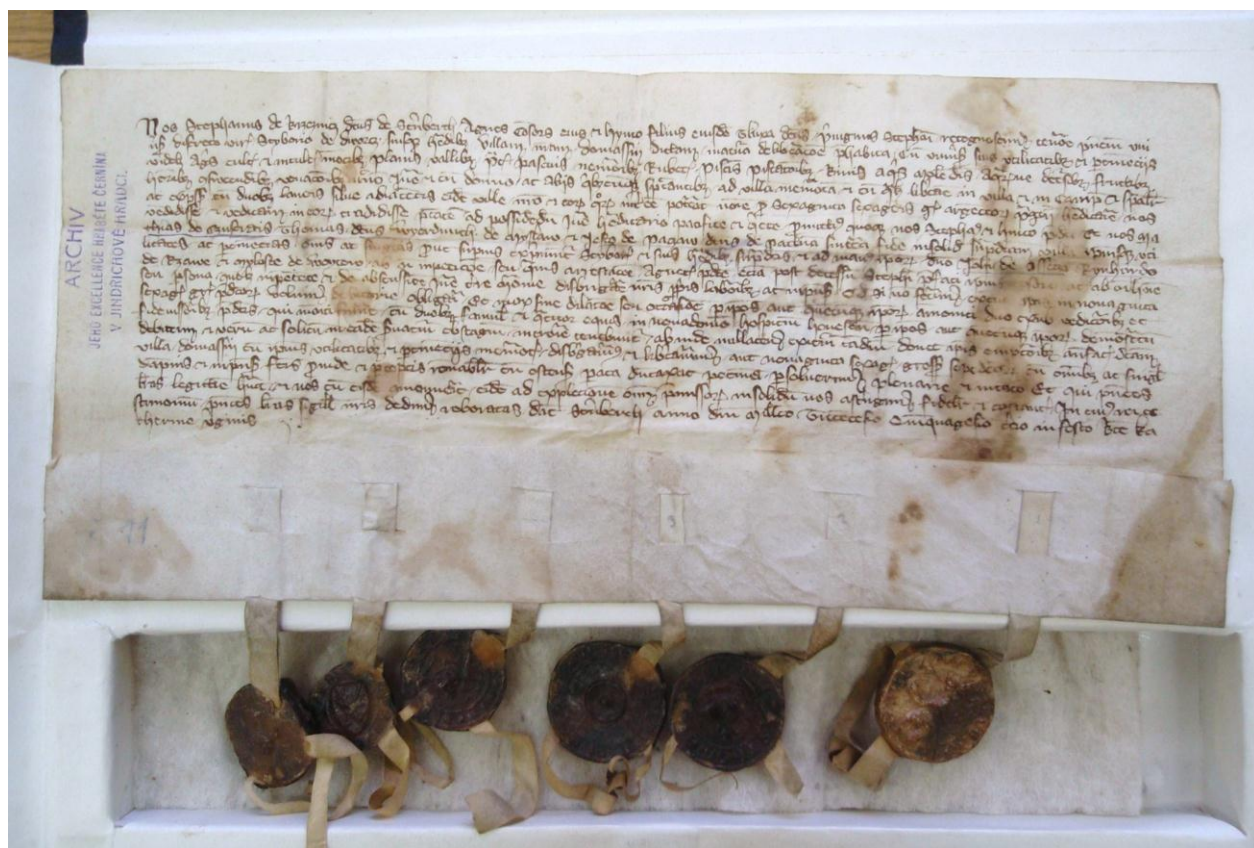
Majitel pečeti:	Štěpán z Březnice řeč. ze Šternberka
Datace:	25. 11. 1353
Místo vydání listiny:	Šternberk
Stav pečetitele:	nižší šlechta
Titul:	-
Úřad:	-
Pečetitel:	spoluvydavatel
Typ obrazu:	erbovní pečeť (znaková) s přílbou a klenotem v pečetním poli
Tvar:	kulatý
Typ pečeti:	pečeť jednostranná, osobní hlavní
Rozměr v mm:	průměr 27 mm
Písmo:	smíšené majuskulní písmo
Jazyk legendy:	latina
Pořadí pečetě:	1.
Přípevnění:	přivěšení pečeti na pergamenovém pruhu
Forma pečetě:	pečeť ve voskové misce
Materiál pečeti:	včelí vosk
Barva:	přirozeného vosku
Fond/sbírka:	RAH
Uložení listiny (archiv):	SOA Jindřichův Hradec
Signatura / Inv.číslo:	11 VAS/8
Legenda (opis):	+S. DZ FAn . DE BREZnIDZ

Popis obrazu: ve středu pečetního pole kbelíková přilba, vlejícími příkrývadly, v klenotu rohy

Obsah dokumentu: Štěpán z Březnice řeč. ze Šternberka společně s manželkou Anežkou a synem Hynkem, prodávají Ctiborovi z Dvorce ves Domašín za 60 kop pražských grošů.

Literatura / edice: SEDLÁČEK - RŮŽEK. *Atlasy erbů a pečetí ...* (cit. s. 26) sv. 5, s. 171. (tabule 45, č. 5).

Poznámky: písmena DZ psané zrcadlově

6. Závěr

Předložená bakalářská práce přináší zhodnocení pečeti, které patřily příslušníkům Šternberského rodu, především pak osob, náležejících k moravským větvím. Ty tvoří linie šternberská, lukovská, zábřežská a hoštejnská, světlovská a zlínská a veselská.

Cílem mé bakalářské práce bylo nejen zpracování pečeti Šternberků, ale i nastínění historie tohoto význačného šlechtického rodu. Časové vyměření zkoumaných pečeti je do roku 1419, a to z toho důvodu, že koncem 14. století vymírají moravské větve (šternberská, zábřežská a hoštejnská, světlovsko – zlínská), kromě větve veselské, jež vymírá Jaroslavem ze Šternberka a na Lukově roku 1420, a větve lukovsko – holešovské, která zaniká až mezi lety 1574–1575.

V této bakalářské práci je zpracováno 54 pečeti z 5 archivů a z 8 archivních fondů. Jedná se především o pečeti šlechtické, jež převažují (vyskytují se u 51 pečeti). Pouze ve třech případech se vyskytují pečeti církevní, a to Alberta ze Šternberka, který v roce 1364 zastával úřad biskupa zvěřinského (pečeť č. 1). Druhou pečetí je pečeť taktéž biskupa Alberta ze Šternberka, ovšem z roku 1375 (pečeť č. 28), kdy zastával biskupský úřad v Litomyšli. Obě pečeti se na první pohled velmi liší, zatímco první pečeť je tvaru špičatě oválného, druhá má tvar kulatý. Avšak není to pouze tvar, co je odlišuje, odlišný je i obsah pečetního pole. Na pečetí z roku 1364 je průřez budovy (kostel nebo katedrála), v horní levé polovině je Marie s malým Ježíškem v náruči a naproti ní na straně pravé sv. Josef, v druhé (spodní) části je biskup se všemi biskupskými insigniemi, vše doplňují erby - vpravo biskupský a vlevo šternberský.

Oproti tomu pečeť z roku 1375 je jednoduchá skromná, ve středu pečetního pole sedí Pana Maria na trůnu a v náruči drží malého Ježíška, po stranách erby - vpravo erb biskupství litomyšlského, vlevo erb půlený a ve středu dole šternberský. Pozadí je lemováno drobnou linkou perlovce, která tvoří drobné kosočtverce v jejichž středu je malý kvítek.

Poslední v čem se liší, je samozřejmě legenda, která se měnila i se změnou biskupského úřadu. Ačkoli není část legendy v první pečetí dochována, předpokládám, že za slovy: *+sigillum alberti dei* následuje i biskupský úřad ve Zvěříně, který v tom roce zastával.

Legenda u pečetí druhé se dochovala celá a stojí v ní: *+ sigillum : [gra]cia :/ episcopi : luthomislensis.*

Třetí církevní pečetí, je pečeť Anežky ze Šternberka, převorky kláštera dominikánek v klášteře sv. Anny v Praze (pečeť č. 51). Tato pečeť však také patří mezi pečeti šlechtické, neboť se v pečetním poli nachází štít s figurou osmicípé hvězdy a chybí zde jakékoli církevní insignie.

Na všech zkoumaných pečetích se nachází figura osmicípé hvězdy, jelikož osmicípá hvězda na modrém poli je rodovým znakem Šternberků a užívali ji české i moravské větve tohoto rodu.

Z celkového počtu 54 pečetí pouze ve dvou případech pečetí ženy: Anna, kněžna Opavská, manželka Petra ze Šternberka a již zmíněná Anežka ze Šternberka. Nejstarší pečetí předloženou v mé práci je pečeť Jaroslava ze Šternberka, která pochází z listiny vydané 24. května 1284 (pečeť č. 52). Naopak nejmladší pečetí, zaznamenané v práci, je pak pečeť z 31. ledna roku 1419, která patří Jiříkovi ze Šternberka a na Lukově (pečeť č. 46).

Pečeti popsané v této práci svým tvarem nijak nevybočují ze standardního kulatého tvaru, který se vyskytuje téměř u všech pečetí. Výjimku tvoří pouze pečeť biskupa Alberta ze Šternberka, jež má tvar špičatě oválný.

V této bakalářské práci samozřejmě nejsou popsány všechny pečeti vztahující se k moravským Šternberkům, ale pouze část pečetí z archivů MZA Brno, SOkA Olomouc, SOA Třeboň, SOA Jindřichův Hradec a NA Praha. Zbývající pečeti bych ráda zpracovala v magisterské práci.

7. Seznam zkratek

Časopisy a periodika

AČ	–	Archiv český
CDB	–	Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae
CDM	–	Codex diplomaticus et epistolaris regni Moraviae
ČMM	–	Časopis Matice moravské
ČČH	–	Český časopis historický
FF	–	Filosofická fakulta
HaG	–	Heraldika a genealogie
MZA	–	Moravský zemský archiv v Brně
MU	–	Masarykova Univerzita
NA	–	Národní archiv
RBM	–	Regesta diplomatika nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae
SM - Kroměříž	–	Studie Muzea Kroměřížska
SOA	–	Státní oblastní archiv
SOkA	–	Státní okresní archiv
SÚA	–	Státní ústřední archiv (bývalé označení Národního archivu)
SPFFBU	–	Sborník prací filosofické fakulty brněnské university
RAH	–	označení Státního oblastního archivu v Jindřichově Hradci pro Rodinný archiv pánů z Hradce
ŘM	–	označení Národního archivu v Praze pro sbírku Maltézští rytíři
UK	–	Univerzita Karlova
Zlínsko	–	Zlínsko od minulosti k současnosti. Sborník SOA ve Zlíně

Ostatní zkratky

cit. d.	– citováno dle
ev.j.č.	– evidenční jednací číslo
inv. č.	– inventární číslo
lat.	– latinsky
ml.	– mladší
např.	– například
rozš.	– rozšířené
sb.	– sbírka
sign.	– signatura
st.	– starší
sv.	– svazek
s.	– strana
vyd.	– vydání
*	– narození
+	– úmrtí

8. Použité prameny a literatura

Archivní prameny

MZA Brno

- fond A1 Stavovské listiny (1212) 1310 – 1847, MZA Brno
(Inv.č. 71; 112; 117; 123; 154;160; 165; 174; 179; 206; 261; 279; 311; 314)
- fond E9 Cisterciačky, Staré Brno 1225 – 1782, MZA Brno (inv.č. 4 B)
- fond G1 Bočkova sbírka 1229 – 1846, MZA Brno (inv.č. 516)
- fond G 125 Sbírká typářů, razítek, odlitků a ústřížků s pečetěmi 1045 – 1949, MZA Brno
(inv.č. S 50; S 190; S 249; S 263)

SOkA Olomouc

- fond Archiv města Šternberka 1364 – 1945, SOkA Olomouc
(inv.č. 1; 2)

SOA Třeboň

- fond Cizí rody Třeboň 1286 – 1727, SOA Třeboň
(inv.č. 609; 225; 692; 72)
- fond Cizí statky Třeboň 1205 – 1797, SOA Třeboň
(sign. 47; 81; 82; 83; 86; 88; 97; 111)

NA Praha

- fond Maltézští rytíři – české velkopřevorství 1058 – 1526, NA Praha
(inv.č. XL VII Pr 129; sign/ inv.č.: 2896/ LIX K1 6; sign/ inv.č.: LV Extr. 8/ 2696)
- fond Archiv České koruny 1158 – 1935, NA Praha
(sign. 24)

SOA Jindřichův Hradec

- fond Rodinný archiv pánů z Hradce, SOA Jindřichův Hradec
(inv.č. 8; 39)

Edice pramenů

- BENEŠ, František – BERÁNEK, Karel. *Soupis česky psaných listin a listů do roku 1526: Originály listin 1378-1471*. Svazky 1/1 a 1/2. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, 1974.
- BERÁNEK, Karel - UHLÍŘOVÁ, Věra. *Archiv českého velkopřevorství maltského řádu: Inventář SÚA, Díl I. - Listiny 1128 - 1880, sv. 1 - 4*, Praha: 1966.
- BOČEK, Antonín – BRADL, Vincenz – BRETHOLZ, Berthold – CHYTIL, Zdeněk. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*. I. – XV. Olomouc/ Brno 1836 – 1903.
- EMLER, Josef – ERBEN, Karel J. *Regesta diplomatika nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*. I. – IV. Praha 1855 – 1892.
- FRIEDRICH, Gustavus – KRISTEN, Zdeněk – BISTRICKÝ, Jan – ŠEBÁNEK, Jindřich – DUŠKOVÁ, Sáša – VAŠKŮ, Vladimír – SVITÁK, Zbyněk – KRMÍČKOVÁ, Helena – KREJČÍKOVÁ, Jarmila – NECHUTOVÁ, Jana. *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*. I. – VI. Praha 1904 – 2006.
- MATĚJEK, František. *Moravské zemské desky*. II. Kraj olomoucký 1480–1566. Brno 1948.
- PALACKÝ, František. *Archiv český čili staré písemné památky české i moravské*. I. – VI. Praha 1840 – 1872.
- ŠVÁBENSKÝ, Mojmír. *Stavovské listiny 1212-1847*. Brno: MZA Brno, 1965.

Literatura

- *BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona, včetně deuterokanonických knih, podle ekumenického vydání z roku 1985*. 2. katolické vyd. Praha: Zvon, 1991.
- BUBEN, Milan. *Encyklopedie heraldiky*. Praha: Libri, 2003.
- ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena. *Velké dějiny zemí Koruny české*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2007.
- HALADA, Jan. *Lexikon české šlechty: Erby, fakta, osobnosti, sídla a zajímavosti*. [2. rozš. vyd.] Praha: Akropolis, 1999.

- KAREL IV. - RYBA, Bohumil. *Vita Caroli: Vlastní životopis Karla IV.* Praha: Odeon, 1978.
- KADICH, Heinrich – BLAŽEK, Conrad. *Der Mährische Adel.* Nürnberg 1899, reprint Brno: GARN, 2000.
- KOLÁŘ, Martin – SEDLÁČEK, August. *Českomoravská heraldika. I.: Část všeobecná.* Praha 1902.
- KOUDELA, Miroslav. *K historii moravských Šternberků.* In PALACKÝ, František - ŠTERNBERK, Zdeněk. *Dějiny rodu Sternbergů. = Geschichte der Familie Sternberg.* Moravský Beroun: Moravská expedice, 2001.
- KREJČÍK, Tomáš. *Pečeť v kultuře středověku.* Vyd. 1. Ostrava: Tilia, 1998.
- KREJČÍK, Tomáš – KREJČÍKOVÁ, Jarmila. *Základy heraldiky, genealogie a sfragistiky.* Praha 1987.
- KRUMLOWSKÝ, Felix. *Jména z českých dějin, která byste měli znát II.* Praha: Beta, 2007-2009.
- MARÁZ, Karel. *K možnostem využití pečeti jako pramene pro heraldiku na příkladu pečeti středověké šlechty na Moravě v 15. a první čtvrtině 16. století.* Pečeti šlechticů. SPFFBU, C50, 2003.
- MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.* Praha: Argo, 2010.
- MAŠEK, Petr. *Modrá krev: minulost a přítomnost 445 šlechtických rodů v českých zemích.* 3. upravené vyd. Praha: Mladá fronta, 2003.
- MERA VIGLIA - CRIVELLI, Rudolf Johann. *Der Böhmisches Adel.* Nürnberg 1886. reprint Brno: GARN, 2000.
- MILEC, Miroslav. *Rodové pečeti.* 1. vyd. Brno: Ivo Sperát, 2011.
- MYSLIVEČEK, Milan. *Erbovník, aneb, Kniha o znacích i osudech rodů žijících v Čechách a na Moravě podle starých pramenů a dávných ne vždy věrných svědectví: souhrn pravidel, předpisův a zvyklostí se zvláštním zřetelem ku zemím koruny České.* Svazky 1. a 2. Vyd. 1. Praha: Horizont, 1993.
- NIKLOVÁ, Alena. *Unikátní encyklopedie na pokračování. Památky. Šternberk.* Plzeň: Fraus, 2005.
- PALACKÝ, František - ŠTERNBERK, Zdeněk. *Dějiny rodu Sternbergů. =Geschichte der Familie Sternberg.* Moravský Beroun: Moravská expedice, 2001. (citováno podle

<<http://biblio.hiu.cas.cz>>

- PALACKÝ, František. *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků zemských v království českém, od nejstarších časů až do nynějška*. Praha 1883.
- PAPROCKÝ Z HLOHOL A PAPROCKÉ VŮLE, Bartoloměj. *Zrcadlo Čech a Moravy*. Praha: Evropský literární klub, 1941.
- PAVELKOVÁ, Jindra. *Pečeti pánů z Kunštátu: Exkurz do sfragistické problematiky významného moravského rodu*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2009.
- PILNÁČEK, Josef. *Staromoravští rodové*. Vídeň 1930.
- POKLUDA, Zdeněk. *Holešovské panství za Šternberků*. Studie Muzea Kroměřížska 1990, s. 33-54. (citováno podle <<http://biblio.hiu.cas.cz>>)
- POKLUDA, Zdeněk. *Moravští Šternberkové: panský rod rozprostřený od Jeseníků ke Karpatům*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012.
- POKLUDA, Zdeněk. *Rod Šternberků na Moravě*. In *Zlínsko* 10, 1988 [vyd. 1991], s. 117-150, [8] s. příl. Zpr.: -J. Ž. -, [Žemlička Josef,] ČČH 91, 1993, č. 2. (citováno podle <<http://biblio.hiu.cas.cz>>)
- SEDLÁČEK, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazky I.–IV. Praha: Academia, 2001–2003.
- SEDLÁČEK, August a Vladimír RŮŽEK. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. sv. 5. Vyd. 1. Praha: Academia, 2001-2003.
- STARÝ, Marek. *Příspěvek ke genealogii moravskošternberské větve pánů ze Šternberka*. In *Střední Morava* 16, 2003.
- VINAŘ, Otakar. *Šternberkové - složitá historie starého rodu*. HaG 32, 1999, č. 1-2, s. 59-84. (citováno podle <<http://biblio.hiu.cas.cz>>)

Internetové zdroje

- © Archivní správa MV, Soupis sfragistického materiálu uloženého v archivech České republiky. *Katalog pečeti, pečetidel a sbírkových odlitků* [online]. [cit. 2011-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://database.aipberoun.cz/pecete>>
- Centrum mediévistických studií. *Czech medieval sources online* [online]. [cit. 2011-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://147.231.53.91>>

- ČTK – iDnes. *Ostatky králova rádce uloží do chrámu* [online]. [cit. 2011-11-28]. Dostupné z WWW: < http://cestovani.idnes.cz/ostatky-kralova-radce-ulozi-do-chramu-d85-/po-cesku.aspx?c=A011115_211553_olom_volnycas_inc >
- Digitalizované archivy. *Monasterium* [online]. [cit. 2011-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.monasterium.net>>
- FF MU. *Vzor bakalářské práce* [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <https://is.muni.cz/auth/do/1421/4581421/Vzor_bakalarske_prace.pdf>
- FF UK. Katedra pomocných věd historických a archivního studia www.paleografie.org/UK [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.paleografie.org/UK/>>
- FF UK. Katedra pomocných věd historických a archivního studia. *Podmínky vzniku šlechtických pečeti* [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.paleografie.org/UK/index.php?target=gallery152>>
- Historický ústav AV ČR. *BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE* [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://biblio.hiu.cas.cz>>
- KRČÁL, Martin. *Citace.com* [online]. [cit. 2011-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.citace.com>>
- NEBESKÝ, Jiří J. K. *Prozatimní heraldická knihovna* [online]. [cit. 2011-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://historie.hranet.cz/heraldika>>
- NEBESKÝ, Jiří J. K. *České znaky v běhu staletí* [online]. [cit. 2011-11-20]. Dostupné z WWW: <http://www.historie.hranet.cz/heraldika/pdf/heraldika_CZ.pdf>
- SOVKOVÁ, Veronika. Chronologický přehled dějin města Šternberka [online]. 2012 [cit.2012-11-25]. Dostupné z WWW: < <http://www.sternberk.eu/historie/chronologicky-prehled-dejin.html> >

Fotografie použité u popisu pečetí z NA, u fondů Maltézští rytíři a Archiv České koruny, pocházejí z webové stránky: <http://www.monasterium.net>, konkrétně z:

Fond Maltézští rytíři:

- NA Praha, inv. č. LV Extr.5/2693 [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/CZ-NA/RM/2693/charter>>
- NA Praha, inv. č. LV Extr.8/2696 [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/CZ-NA/RM/2696/charter>>
- NA Praha, inv. č. 2896/ LIX Kl 6 [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/CZ-NA/RM/2896/charter>>
- NA Praha, inv. č. XL VII Pr 129 [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/CZ-NA/RM/2305/charter>>

Fond Archiv České koruny:

- NA Praha, signatura 24 [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/CZ-NA/ACK/24/charter>>